

Prevence požární ochrany

Roman Kopeček

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Roman Kopeček
Osobní číslo:	L22569
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Prevence požární ochrany

Zásady pro vypracování

- Zpracujte teoretický vstup do oblasti požární ochrany a její prevence.
- Proveďte analýzu požární prevence v České republice a zaměřte se na příčiny vzniku požáru a jejich opatření.
- Na základě vytvořených analýz zpracujte návrhová opatření.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. BENEŠ, Petr; SEDLÁKOVÁ Markéta; RUSINOVÁ, Marie; BENEŠOVÁ, Romana a ŠVĚCOVÁ, Táňa. *Požární bezpečnost staveb. Učební texty vysokých škol*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2021. ISBN 978-80-7623-070-5.
2. COPPOLA, Damon P. *Introduction to international disaster management*. Fourth edition. Amsterdam: Elsevier, 2021. ISBN 978-0-12-817368-8.
3. *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území; Hasičský záchranný sbor; Požární ochrana: zákony, nařízení vlády, vyhlášky: redakční uzávěrka 20.12.2021. ÚZ: úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2021. ISBN 978-80-7488-497-9.
4. PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2014. ISBN 978-80-87174-29-6.
5. SHARIPO, Lauren R. a MARAS, Marie-Helen (ed.). *Encyclopedia of security and emergency management: with 53 figures and 38 tables. Springer Nature reference*. Cham: Springer, 2021. ISBN 978-3-319-70487-6.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Džermanský**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 2. května 2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se věnuje problematice prevence požární ochrany a konkrétně se zaměřuje preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany na základních školách. Stěžejním cílem je zhodnocení aktuálního systému v České republice, srovnání s vybranými okolními státy a identifikace silných a slabých stránek prostřednictvím SWOT analýzy. V rámci praktické části bylo uskutečněno dotazníkové šetření mezi žáky 6. tříd a na základě výsledků jsou navržena doporučení ke zvýšení efektivity výuky. Výstupem práce jsou návrhová opatření pro zlepšení kvality výuky preventivně výchovné činnosti na území České republiky.

Klíčová slova: činnost, edukace, požární, ochrana, výchova,

ABSTRACT

The bachelor thesis addresses the issue of fire protection prevention, specifically focusing on preventive education activities in the field of fire protection at primary schools. The main objective is to evaluate the current system in the Czech Republic, compare it with selected neighboring countries, and identify strengths and weaknesses through a SWOT analysis. As part of the practical section, a questionnaire survey was conducted among 6th-grade students, and based on the results, recommendations for increasing the effectiveness of the education process are proposed. The thesis aims to support the systematic integration of fire prevention into the educational process.

Keywords: activity, education, fire, protection, upbringing

Mé první upřímné poděkování patří panu Ing. Martinovi Džermanskému Ph.D. za vedení mé bakalářské práce. Děkuji za velkou trpělivost, důvěru, konzultace i příkladnou komunikaci a nejvíce děkuji za cenné rady při zpracovávání této práce. Mé další poděkování míří k paní Bc. Kláře Beranové DiS., za ochotu, postřehy, rady konzultace a celkově za obrovskou dávku pomoci, jíž se mi od paní Beranové dostalo.

Mé další poděkování míří k respondentům dotazníkovém šetření, bez kterých bych nemohl vyhotovit praktickou část práce.

Další poděkování patří mé rodině za neutuchající podporu a důvěru nejen během zpracovávání bakalářské práce, ale během celé doby studia.

Opomenout nesmím ani přátele, kteří mi byli taktéž velkou oporou a byli mi nápomocni v situacích, kdy jsem si nevěděl rady a podpořili mě, když jsem je potřeboval, děkuji.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PRÁVNÍ RÁMEC	13
2 POŽÁRNÍ OCHRANA.....	15
2.1 STAVEBNÍ PREVENCE.....	15
2.2 ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN VZNIKU POŽÁRU.....	16
2.3 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST	16
3 VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI POŽÁRNÍ OCHRANY	19
3.1 VAŠE CESTY K BEZPEČÍ ANEB CHYTRÉ BLONDÝNKY RADÍ... ..	19
3.2 HASÍK CZ.....	20
3.3 ZÁCHRANNÝ KRUH.....	21
4 PROTIPOŽÁRNÍ BEZPEČNOSTNÍ PRVKY	23
4.1 PASIVNÍ POŽÁRNĚ BEZPEČNOSTNÍ ZAŘÍZENÍ	23
4.1.1 Elektrická požární signalizace.....	24
4.1.2 Autonomní detekce	25
4.2 AKTIVNÍ POŽÁRNĚ BEZPEČNOSTNÍ ZAŘÍZENÍ – STABILNÍ HASICÍ ZAŘÍZENÍ.....	26
4.2.1 Sprinklerová stabilně hasicí zařízení.....	26
5 DÍLČÍ ZÁVĚR	28
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
6 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V SOUSEDNÍCH STÁTECH.....	30
6.1 SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO	30
6.2 POLSKO	31
6.3 SLOVENSKO.....	31
6.4 RAKOUSKO.....	32
7 SWOT ANALÝZA	33
7.1 SWOT ANALÝZA PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	33
7.1.1 Silné stránky	34
7.1.2 Slabé stránky	35
7.1.3 Příležitosti	36
7.1.4 Hrozby	37
7.1.5 Vyhodnocení analýzy.....	38
8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	39
9 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ STAVU PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY.....	47
ZÁVĚR	49

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM OBRÁZKŮ	55
SEZNAM TABULEK.....	56
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	57
SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Požární ochrana je nedílnou součástí systému bezpečnosti každé firmy. Její účinnost se neřídí jen od schopnosti složek integrovaného záchranného systému rychle a profesionálně reagovat na mimořádné události, ale především od důrazu na prevenci a vzdělávání obyvatelstva. Klíčovou roli zde sehrává práce s nejmladší generací – dětmi a mládeží, kteří patří mezi nejzranitelnější skupiny. Vést je od útlého věku k porozumění rizikům a osvojování si zásad bezpečného chování je zásadním předpokladem pro budování odolné a připravené společnosti.

Téma je vysoce aktuální nejen z hlediska dlouhodobého cíle snižování počtu požárů a jejich následků, ale také v kontextu celospolečenských změn a nových výzev. Rostoucí urbanizace, technická náročnost staveb, zvyšující se výskyt extrémních klimatických jevů či častější výpadky energií přinášejí nová rizika, na která je třeba veřejnost včas a systematicky připravovat. Současně je stále zřetelnější potřeba začlenit problematiku ochrany obyvatelstva do vzdělávacích systémů už od základních škol a podporovat rozvoj praktických dovedností dětí při zvládání mimořádných událostí.

V České republice má preventivně výchovná činnost v oblasti požární ochrany dlouhodobou tradici a je realizována prostřednictvím různorodých programů, projektů i legislativních opatření. Jejím hlavním cílem není pouze předávat informace, ale aktivně formovat postoje a chování dětí v krizových situacích. Významnou roli přitom hraje spolupráce škol s odborníky z oblasti požární ochrany a dalšími institucemi, které se podílejí na osvětové činnosti.

Téma této práce bylo zvoleno s ohledem na jeho rostoucí význam pro současnou i budoucí bezpečnost společnosti. Účelem je posoudit, jak je preventivně výchovná činnost nastavena v České republice, jaké má opory v legislativě a jakým způsobem je realizována v praxi, zejména ve školním prostředí. Pozornost je rovněž věnována možnostem dalšího rozvoje a zefektivnění těchto aktivit v reakci na nejčastější příčiny vzniku požárů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ RÁMEC

Právní předpisy jsou základními nástroji regulace společenských vztahů v každém právním státě. Slouží k vymezení práv a povinností jednotlivců, organizací i veřejných institucí a zároveň stanovují postupy pro jejich vymáhání. Jsou hierarchicky uspořádány, což znamená, že vyšší právní normy, jako například ústava, mají přednost před nižšími, jako jsou zákony, vyhlášky či nařízení.

Bakalářská práce se věnuje problematice požární ochrany a v této kapitole konkrétně je zaměřena na legislativní předpisy vztažené k tomuto tématu. Hlavními body této kapitoly je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, vyhláška 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb a nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně.

Zákon 133/1985 Sb., o požární ochraně

„Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany.“
(Česko, 2024)

Zákon je členěn do osmi částí, pro tuto práci jsou prioritní části 1,2 a 3. Část první obsahuje povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany. Část druhá přibližuje práva a povinnosti státní samosprávy a samosprávy na úseku požární ochrany a část třetí definuje pojmy čištění, kontrolu a revizi spalinových cest. (Česko, 2024)

Vyhláška 246/2001 Sb., o požární prevenci

Jak z názvu vyplývá, tato vyhláška se zaměřuje na požární prevenci. Je to klíčový právní předpis v oblasti vykonávání státního požárního dozoru a předcházení vzniku požáru. (Česko, 2001). Vyhláška má 4 části: úvodní ustanovení, stanovení podmínek požární bezpečnosti u právnických a fyzických osob, způsob výkonu státního požárního dozoru a společná, přechodná a závěrečná ustanovení. Tato vyhláška má taktéž své novelizace, které jsou uvedeny doplňujících vyhláškách. Nejaktuálnější je vyhláška 377/2021 Sb. (Česko, 2001)

Vyhláška 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

V této vyhlášce, konkrétněji v části druhé v hlavách jedna a dva jsou uvedeny požadavky na znalost pro udělení odborné způsobilosti pro hasiče, jež nejsou zařazeni do jednotky. Dále způsob provádění, ověřování a osvědčování odborné přípravy k získání odborné způsobilosti a odborné přípravy k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti, kde jsou uvedena specifika této problematiky. (Česko, 2001)

Vyhláška 340/2024 Sb., Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 232/2023 Sb., kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb.

Obsahem vyhlášky je 33 paragrafů, přičemž paragraf 17 má dvě části (17, 17 a). Zaměření paragrafů je široké, od navrhování a umístění stavby, přes evakuaci osob po užívání stavby. Přesně popisuje technické podmínky, které zajišťují požární bezpečnost staveb tak, aby byl vznik a vývoj požáru co nejmenší a měl co nejmenší dopady na konstrukci stavby a zranění osob, které jsou přítomny v objektu. Jejím navazujícím a upravujícím předpisem je vyhláška 268/2011 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. (Česko, 2008)

Nařízení vlády 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně

Toto nařízení má 6 částí, doplňuje a upravuje některé části, které jsou uvedené v zákoně 133/1985 Sb., o požární ochraně. Nařízení se věnuje primárně dokumentaci v oblasti požární ochrany. (Česko, 2001)

2 POŽÁRNÍ OCHRANA

„Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek;...“ (Česko, 2024).

Dle této definice lze říct, že požární ochrana je soubor postupů, opatření a činností pro zamezení vzniku požáru, nebo minimalizaci škod při vzniku požáru. *„Požárem se rozumí každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.“* (Hasičský záchranný sbor, 2024). V naší společnosti je kladen velký důraz na dodržování předpisů požární ochrany v jakýchkoliv firmách, nebo objektech. K dodržování těchto předpisů slouží celá řada odborné literatury, která udává, jakým způsobem jednat a je předlohou pro vznik naprosté většiny vnitřních předpisů podniků. Pod požární ochranu také spadá vedení dokumentů, jako jsou požární řád, požární kniha atd. (Šenk, 2012). Požární ochrana se dělí na dvě základní části, a to represivní a preventivní. Represivní činnost lze chápat jako činnosti tzv. „mokrých/výjezdových hasičů“, naproti tomu pod pojmem preventivní činnost si lze představit činnosti tzv. „suchých hasičů“. (Tywoniak, 2014)

2.1 Stavební prevence

Požární prevence je jeden ze základních pilířů preventivních složek Hasičského záchranného sboru české republiky. Jde o soubor nejrozličnějších činností a opatření, které zamezují vzniku požáru nebo alespoň minimalizaci škod požárů vzniklých. Jednou z velmi důležitých činností stavební prevence je výkon státního požárního dozoru. Státní požární dozor skýtá mnohé činnosti, pro představu lze uvést vyjádření ke stavebním projektům, provádění kontrol dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, zjišťování a vedení statistik vzniku požáru, tvorba krizových plánů a zajišťování preventivně-výchovné činnosti na úseku požární ochrany nebo ochrany obyvatelstva. (Tywoniak, 2014).

Činnosti stavební prevence lze rozdělit do dvou základních složek, a to do aktivní a do pasivní ochrany. Pasivní ochrana je definována jako schopnost konstrukce budovy odolávat účinku požáru. Mezi prvky pasivní ochrany patří kupříkladu členění do požárních úseků, výběr materiálů pro výstavbu budovy a jednotlivých částí, řešení únikových cest, vyhovující odstupové vzdálenosti mezi objekty a další. (Tywoniak, 2014)

2.2 Zjišťování příčin vzniku požáru

Zjišťování příčin požáru je oddělení Hasičského záchranného sboru, které se zaměřuje na příčiny, důvody a okolnosti, které předcházely požáru a které prokazatelně zapříčinily jeho vznik. Jejich spolupráce je úzce svázána s policií, protože v mnoha případech dochází k úmyslnému založení požáru, které je klasifikováno jako trestný čin žhářství. Úkolem tohoto oddělení je sbírání vzorků, fotografií a důkazů a pomocí těchto atributů dojít k závěru, co bylo počátkem požáru. (Česko, 2001).

V průběhu své činnosti se také věnují směru šíření požáru a také skutečnosti, zda nebyly porušeny vnitřní předpisy objektu, které mají za úkol objekt před požárem chránit. Skutečnosti a výsledky, které byly na místě požáru zjištěny jsou později zaznamenány do odborných vyjádření, které mohou být využívány v dalších řízeních. Ať už na poli požární ochrany nebo na území orgánů činných v trestních řízeních. Tato odborná vyjádření jsou později poskytována osobám, u kterých se požár vyskytl, jako podklad pro zpracování výše pojistného plnění. (Dušátko, 2012).

2.3 Preventivně výchovná činnost

Preventivně výchovná činnost je soubor činností věnujících se rozvíjení znalostí a povědomí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva, která je Danou Procházkovou definována jako soubor opatření vedoucích k udržení bezpečnosti obyvatelstva všeho věku, napříč všemi společenskými skupinami. Tento poddruh požární ochrany vznikl na základě negativních zkušeností s nedostatečným povědomím obyvatelstva na poli této problematiky. Zásadními problémy byly vzniky požárů zaviněním člověka nebo ztěžování podmínek zasahujících složek integrovaného záchranného systému kvůli nedostatečnému povědomí obyvatelstva o příslušném chování a jednání na místě události. Tyto skutečnosti byly uvedeny do statistik a na jejich základě byla vyhodnocena nutnost vzniku preventivně výchovné činnosti. Cílem této odnože požární ochrany je předat informace všem výše zmíněným skupinám obyvatelstva o prevenci, aby byly schopny správně chránit sebe i své blízké před vznikem požáru nebo jiné mimořádné události a díky tomu snížit počet obětí na životech, zamezit újmám na zdraví, majetku či úmrtím zvířat.

Hlavní složkou činnou v oblasti preventivně výchovné činnosti je Hasičský záchranný sbor kraje, který dále kooperuje s vybranými organizačními složkami Hasičského záchranného sboru České republiky, obcemi a další subjekty na organizační úrovni preventivně výchovné činnosti kraje. Jedním z dalších úkolů vykonavatelů preventivně

výchovné činnosti je vzdělávání pedagogů primárně základních škol. Mezi cílové skupiny preventivně výchovné činnosti patří: děti předškolního věku, žáci na základních školách středních školách, žáci odborných učilišť, pedagogové základních a středních škol, obce a jejich zástupci, právnické a podnikající fyzické osoby, dospělé obyvatelstvo v produktivním věku, senioři, cizinci a specifická skupina, jejíž zástupci se nacházejí ve většině výše zmíněných skupin.

Z historického hlediska datujeme počátky preventivně výchovné činnosti do let 1973-1991, kdy se preventivně výchovná činnost zahrnovala do školní výuky pod názvem „branná výchova“. Tento předmět byl však v roce 1991 zrušen. Dále nebyl v takovémto měřítku žádný podobný předmět, zahrnující komplexní přípravu na mimořádné události, konstruován, ani vyučován. Kvůli těmto skutečnostem jsou následující generace žáků připravovány o informace tohoto rázu, což lze považovat za problém v oblasti bezpečnosti.

V 90. letech 20. století vznikla nepříliš adekvátní náhrada tohoto školního předmětu, tedy jeho zestručnění a vložení do jiných předmětů v nedostatečném měřítku. O tom, do jakých předmětů a v jaké míře bude tento obsah aplikován rozhodovali ředitelé škol. V roce 2002 se na rozsáhlém území České republiky udály devastující povodně a v reakci na tuto skutečnost byl vymezen rozsah a obsah výuky na 6 vyučovacích hodin v každém ročníku. Rozhodovací pravomoc rozvržení do předmětů zůstala řediteli školy. Pro podporu výuky tohoto typu byly vydány metodické příručky, které byly navrženy Hasičským záchranným sborem. Další učební pomůckou byly videofilmy a příprava učitelů k výuce této problematiky.

Díky přechodu školství na nový typ vzdělávacích dokumentů (rámcových vzdělávacích programů) došlo k dalšímu zlepšení nedobré situace na úseku preventivně výchovné činnosti v České republice. Nově upravené rámcové vzdělávací programy nastoupily do výuky v roce 2013 a cílem bylo, aby náplň těchto programů přednášeli samotní učitelé v rozsahu 6 hodin ročně, přičemž rozřazení do školního roku je na škole samotné. Aby byli učitelé dostatečně vzděláni v tomto oboru, začala se provádět školení pod vedením Hasičského záchranného sboru a navazující kurzy organizované Národním institutem pro další vzdělávání. Pro budoucí učitele a studenty pedagogických fakult byla zahrnuta tato problematika přímo do výuky na vysokých školách. Dostatečně proškolení pedagogové však nejsou zárukou kvalitní výuky. Pro podporu kvalitního a názorného vyučování byly postupně vyvíjeny řady

pomůcek, učebnic, brožur a jiných prospěšných nástrojů pro lepší orientaci dané skupiny v probírané problematice. (Řehák, Martínek, Růžicková, 2015)

Preventivně výchovnou činnost lze chápat jako nástroj pro předcházení mimořádným událostem nejen v České republice. Je to nástroj pro předcházení katastrofám v celém světě. Lze ji do jisté míry označit za přípravu na mimořádné události.

Přičemž taková příprava na mimořádné události zahrnuje předběžná opatření, jejichž cílem je zajistit účinnou reakci na následky krizových situací a usnadnit následnou obnovu. Tato příprava slouží k minimalizaci potřeby improvizovaných kroků v okamžiku, kdy ke krizové události dojde. Do této oblasti se zapojují různé subjekty, od záchranných složek a státní správy, přes orgány krizového řízení („Krizové řízení je definováno jako proces zahrnující schopnost zmírnit dopady, připravit se, reagovat a zotavit se z mimořádných událostí, krizí a/nebo katastrof. (Sharipo, Maras 2021), soukromý sektor až po běžné občany. Každý subjekt má přitom specifickou úlohu a odpovědnost při řešení následků mimořádných situací. Přípravné aktivity tvoří důležitou součást integrovaného systému krizového řízení a mají zásadní vliv na to, jak efektivní bude samotná reakce v případě výskytu mimořádné události. (Coppola, 2021).

3 VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI POŽÁRNÍ OCHRANY

Vzdělávání v oblasti požární ochrany je rozsáhlý soubor činností, které slouží ke zvyšování povědomí a znalostí obyvatelstva v oblasti požární ochrany. K dosažení co nejvyšší vzdělanosti a proškolenosti slouží periodická školení v podnicích, firmách a ostatních zařízeních, aby bylo docíleno co nejbezpečnějšího pracovního prostředí. (Česko, 2024)

Další součástí jsou například programy preventivně-výchovné činnosti pro děti, mládež a širokou veřejnost, jejichž úkolem je seznámit zmíněné skupiny s problematikou požární ochrany a naučit je, jak reagovat na situace, které mohou vzniknout. Pro dosažení těchto cílů se v České republice využívá služeb oddělení Preventivně-výchovné činnosti (PVČ), které spadá pod Hasičský záchranný sbor České republiky. Toto oddělení se zaměřuje hlavně na skupiny dětí různých věkových kategorií. Hasičský záchranný sbor každý rok stanoví obsahové zaměření, kterým se budou složky PVČ řídit. Na tyto úkony dohlíží a spravuje je koordinátor PVČ, který je jmenován náměstkem generálního ředitele. Hasičský záchranný sbor pak v koordinaci s obcemi, městy nebo kraji a dalšími složkami Integrovaného záchranného systému pořádá preventivně výchovné akce, návštěvy škol a vytváří vzdělávací materiály pro příslušné věkové skupiny. Mezi nejčastější formy lze zařadit spolupráci s médii, pořádání dnů otevřených dveří na hasičských stanicích, nebo vydávání odborných tiskovin. (Řehák, 2019)

Jako opěrnou pomůcku lze požit programy, které se problematikou zabývají, kupříkladu *Vaše cesty k bezpečí* aneb *chytré blondýnky radí...*, *Hasiči pro školy*, *HASÍK CZ*, *Záchranný kruh*, *Svět záchranářů Karlovy Vary*. Pro účely této práce jsou osvětleny hlavně programy, které jsou blíže popsány v následujících kapitolách (Hasičský záchranný sbor, 2024)

3.1 *Vaše cesty k bezpečí* aneb *chytré blondýnky radí...*

Jedná se o příručku pro obyvatelstvo, která byla vydána Hasičským záchranným sborem Jihomoravského kraje ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje a Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje v rámci projektu *Vaše cesty k bezpečí*. Příručka je dostupná i online: <https://www.krizport.cz/rady/chytre-blondynky-radi>, nebo www.chytre-blondynky.cz, která automaticky přesměruje na první odkaz. Strukturovaný seznam postupů, jak reagovat na předem definované typy mimořádných událostí a situací, ve kterých se lze ocitnout. Obsahuje 63 témat rozdělených do 17 kapitol. (Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, 2017)

Obrázek 1 – Chytré blondýnky radí – logo,

(zdroj: Krizport.cz)

3.2 Hasík CZ

Hasík CZ je program preventivně-výchovné činnosti zaměřený na požární ochranu a ochranu obyvatelstva. Hlavní smysl tohoto projektu je předávat informace z těchto oborů žákům ze základních a středních škol. Obsah konaných besed je koncipován podle rámcových vzdělávacích programů a ročních plánů Hasičského záchranného sboru. Zpravidla jsou tyto besedy konány proškolenými profesionály, a to profesionálními nebo dobrovolnými hasiči. Tyto dvojice musí projít kurzem, který pořádá „Citadela Bruntál, z. s.“. Pro besedy na základní škole byly vybrány 2. a 6. třídy a středoškolské besedy jsou vytvářeny a konány pro žáky 2. ročníků. Besedy jsou pojaty hravou formou, aby si účastníci odnesli informace a dokázali je v reálném životě aplikovat. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, 2024)

Obrázek 2 - Projekt Hasík – logo,

(Zdroj: hasik.cz)

3.3 Záchranný kruh

„Asociace Záchranný kruh – sdružení záchranářských, vzdělávacích a další subjektů a institucí, které se aktivně zabývají problematikami vzdělávání, prevence a přípravy v oblastech běžných rizik a mimořádných událostí, bezpečnosti a ochrany životů, zdraví, životního prostředí a majetku. Společně již od roku 2005 vyvíjí a realizují projekty, vzdělávací materiály a pomůcky, které pomáhají v každodenním životě všem cílovým skupinám, zejména dětem a mládeži, ale i jejich rodičům a pedagogům rozpoznávat rizika a nebezpečí, předcházet jim, připravit se na či správně reagovat v krizových situacích.“ (Záchranný kruh, 2024)

Velmi důležitým prvkem této asociace je webová stránka nesoucí stejný název. Na tomto webu nalezneme pod záložkami různé mimořádné události nebo bezpečnostní témata od bezpečné dopravy, přes požáry a první pomoc až k mimořádným událostem. Po rozkliknutí těchto záložek se odkryjí konkrétnější typy mimořádných událostí a po rozkliknutí této konkrétní mimořádné události asociace nabízí velmi důkladný popis události s očekávanými zvláštnostmi a dále postupy, jak se v těchto situacích chovat, aby nedošlo ke zhoršení situace. Dále asociace nabízí velkou řadu edukativních videí ohledně dané problematiky, což lze považovat za velkou výhodu pro děti předškolního věku, které neumí číst. Jako poslední na této stránce lze naléznout internetový obchod, který skýtá velké množství produktů, jako například deskové hry, nebo pracovní sešity a listy pro předávání informací z dané problematiky.

Obrázek 3 – Asociace záchranný kruh – logo,

(Zdroj: zachrannykruh.cz)

Jako další provozuje asociace záchranný kruh jediné hřiště tohoto typu v celé České republice, a to *Svět záchranářů Karlovy vary*. V tomto areálu je možné naléznout několik specifických budov. Jsou tematicky zaměřené na jednotlivé základní složky integrovaného záchranného systému. Jsou zde improvizované nemocnice, hasičské stanice nebo i policejní stanice. Toto místo nabízí i interaktivní edukativní dopravní hřiště pro děti, které se

zde naučí dopravní předpisy a dopravní značky za asistence lektorů. Hřiště je vybaveno i simulací železničního přejezdu a dalšími exteriérovými lokalitami, které simulují rizika ve venkovním prostředí. (Svět záchranářů, 2024)

Obrázek 4 - Svět záchranářů – logo,

(zdroj: svetzachranaru.cz)

Další studijní materiály

Hasiči pro školy – příručka pro učitele, která slouží jako materiál pro podporu výuky problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí pro 2. stupeň základní školy. Obsahuje výčet historických katastrof převážně přírodního typu a dále pracovní listy pro žáky základních škol. (Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje, 2025)

Jak se zachovat když – Učebnice pro základní školy vytvořená v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro 2. stupeň základní školy a gymnázia. Stylizovaná jako všechny ostatní učebnice tak, aby byla pro konzumenty atraktivní a zajímavá. Vysvětluje definice pojmů vztahujících se k dané problematice a interaktivně učí žáky, jak se chovat, aby předcházeli vzniku mimořádných událostí. (Plucková, Vičar, Milěš, Sládek, Svoboda, Šmejkalová, Šibor, 2017)

Hasiči varují – Jedná se o soubor videí tematicky zaměřených na problematiku požární ochrany. Animované šoty poutavé pro děti, které instruují, jak za daných a definovaných situací postupovat. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2025)

4 PROTIPOŽÁRNÍ BEZPEČNOSTNÍ PRVKY

Protipožární bezpečnostní prvky jsou základní schopností staveb pro odolávání požáru. Těchto prvků je v dnešní době velké množství, avšak na úrovni soukromého sektoru vývoj nových stavebních prvků a protipožární techniky stále pokračuje. (Beneš, Sedláková, Rusínová, Benešová, Švēcová, 2021)

Na úrovni státní pak probíhají neustálé novelizace legislativních předpisů nebo vytváření nových předpisů. Problémem však může být nedostatečná proškolenost a znalost konstrukčních a technologických prvků uživatelů budov a objektů, přičemž tato neznalost způsobuje zvýšení rizika vzniku požáru. Ve většině zemí s vysokými příjmy však fungují regulační prvky pro zajištění požární bezpečnosti velmi dobře díky existenci vhodných stavebních materiálů, protipožárních systémů a protipožárních instalací. (Brian J. Meacham, 2023)

V České republice jsou na různé budovy a objekty kladeny různé nároky na samotné konstrukce nebo vybavení protipožárními bezpečnostními prvky. Tyto požadavky nalezneme ve vyhlášce 246/2001 Sb., o požární prevenci, nebo v technických normách ČSN EN ISO, jež nahradily dříve platné normy ČSN. (TECHNOR, 2024)

4.1 Pasivní požárně bezpečnostní zařízení

Pasivní požárně bezpečnostní zařízení jsou definovány jako systémy, technická zařízení nebo výrobky, jenž zajišťují požární bezpečnost objektu. Spektrum jejich užití je široké a lze je uplatnit na objekt sám nebo jednotlivé požární úseky nebo jiné části budov. Jejich cílem je zajistit plynulou a nejbezpečnější evakuaci osob z objektu, zamezit negativnímu působení požáru na konstrukční části, požární úseky nebo na objekt, znemožnit šíření požáru do dalších požárních úseků nebo částí objektů, respektive omezit jeho rozvoj do kritických hodnot parametrů požáru a vytvořit vhodné podmínky pro zasahující hasiče. V některých složitých budovách však pasivní požární ochranu nelze považovat za dostatečnou, proto autor zmiňuje kritéria přijatelnosti. Tato kritéria tvoří základ přijatelné bezpečnosti návrhu a jsou buďto kvalitativní, kvantitativní, nebo kombinace obou těchto kritérií. Za základní prvek požární bezpečnosti lze považovat Zařízení elektrické požární signalizace. (Kratochvíl, 2011)

4.1.1 Elektrická požární signalizace

Elektrická požární signalizace je detekční systém, jehož primárním účelem je zkrátit dobu detekce požáru již v jeho raném stádiu a následné ohlášení na příslušné pracoviště HZS, čímž velmi pozitivně ovlivňuje taktéž následnou evakuaci. Za základní prvky systémů elektrické požární signalizace jsou považovány ústředny těchto systémů, hlásiče požáru, signalizační a doplňující zařízení.

Hlásiče požáru

Slouží k identifikaci a lokalizaci požáru v jeho počátečních stádiích. Tyto technické prvky lze kategorizovat do dvou skupin. Jednou skupinou jsou hlásiče tlačítkové, které jsou buďto s přímou nebo nepřímou obsluhou. Druhou skupinou jsou poté hlásiče samočinné. Další způsob členění je pak je pak na základě detekce požáru: hlásiče kouře (ionizační, optické), hlásiče teplot, hlásiče plamene, hlásiče plynu, hlásiče multisenzorové.

Ústředna EPS

Jedná se o primární prvek systému EPS. Pro její účelný provoz je naprosto nepostradatelný nepřetržitý přísun elektrické energie. Úkol EPS je přijetí a klasifikace signálu o vzniku požáru. Ústředna elektrické požární signalizace nabízí 5 režimů: klid, požární poplach, porucha, vypnuto, test.

Doplňující zařízení EPS

Obslužné pole požární ochrany je doplňující zařízení požární ochrany určené pro jakýkoliv účel požárního zásahu zajišťující snadnou obsluhu a manipulaci konkrétních funkcí EPS.

Klíčový trezor požární ochrany je schránka na objektový klíč, jenž umožňuje jednotkám požární ochrany snadný a nenásilný vstup do všech prostor pod dohledem. Zpravidla je umístěn ze strany objektu. Otevírá ho aktivace systému EPS.

Zařízení dálkového přenosu je autorem definováno jako systémový soubor, jenž slouží k samočinnému předání výlučně poplachových a poruchových situací z ústředny EPS jednotce požární ochrany. Zvyšuje rychlost a efektivitu zásahu jednotek požární ochrany

Poplachové přijímací centrum přijímá a vyhodnocuje zprávu z ústředny EPS. Přijatá zpráva je dekodována a graficky znázorněna do počítače, skrze který jsou příslušníci schopni se zprávou adekvátně naložit.

Ovládaná a pomocná zařízení

Opěrná zařízení pro činnost EPS a jiných požárně bezpečnostních zařízení. Mezi takováto zařízení lze zařadit například stabilní hasicí zařízení, kouřotěsné požární dveře, zařízení pro odvod kouře a tepla atd.

Stabilní hasicí zařízení je využíváno jako systém předcházení (zabraňuje vzniku exploze či požáru), hašení požáru (likviduje požár pomocí látek určených pro hašení), lokalizace požáru (zabraňuje šíření požáru a kontroluje ho do příjezdu jednotek požární ochrany s příslušnou technikou) a systém izolace objektu (vytváří clony z hasebních látek).

Zařízení pro odvod kouře a tepla vlivem jevů provázejících hoření, kupříkladu kouř nebo teplo, je místnost brzy pro člověka nebezpečná. Pro zamezení vzniku těchto důsledků existuje systém aktivující prvky pro odvod zmíněných nežádoucích jevů. Mezi tyto technické prvky můžeme zařadit například ventilační okna nebo kouřovody.

Systémy EPS lze dělit na dva základní typy:

Elektrická požární signalizace s kolektivní adresací – Identifikace a lokalizace požáru na základě požární smyčky. (Což již není považováno za dostatečné).

Elektrická požární signalizace s individuální adresací – Oproti systémům s kolektivní adresací je zde užito více požárních smyček, což napomáhá k přesnější lokalizaci požáru nebo užití systému, jehož schopností je rozlišit konkrétní požární hlásič na hlásící lince. Moderní systémy individuální adresace využívají bilaterální datové komunikace mezi hlásičem požáru a ústřednou EPS za využití požárních smyček v roli datové sběrnice, která umožňuje tuto komunikaci.

4.1.2 Autonomní detekce

Povinnost vybavovat stavby, novostavby a objekty systémy autonomní detekcí byla stanovena v roce 2008, kdy vešla v platnost vyhláška 23/2008 Sb., *Vyhláška o technických podmínkách požární ochrany staveb*. Za systémy autonomní detekce považujeme autonomní hlásiče kouře, systémy EPS. Pro účel této kapitoly byly pro znázornění funkce autonomních detekcí vybrány autonomní hlásiče kouře. Normy platné v Česku stanovují povinnost novostavby být osazena prvky autonomní detekce a signalizace. Jedná-li se o bytový dům, musí mít každý byt tyto systémy své. (Kratochvíl, Kratochvíl, Navarová, 2011)

Obrázek 5 - Autonomní detektor

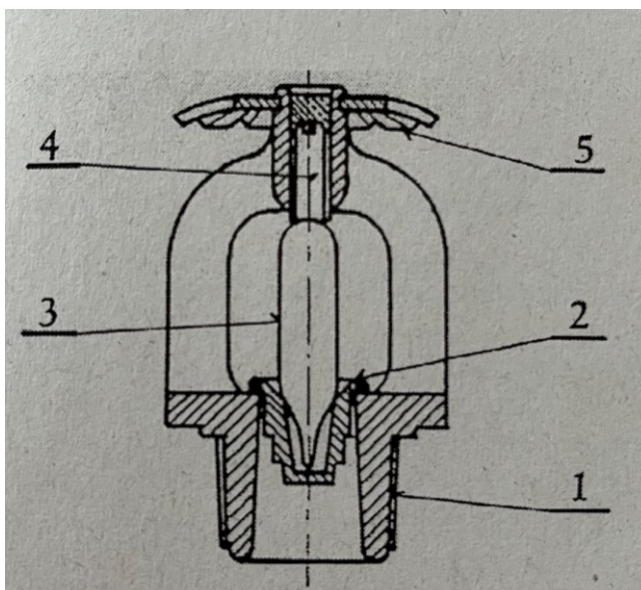
(Zdroj: varnet.cz)

4.2 Aktivní požárně bezpečnostní zařízení – Stabilní hasicí zařízení

Stabilní hasicí zařízení je důmyslný a promyšlený systém, který se stal nejvýznamnějším prvkem v oblasti aktivního požárního bezpečnostního zařízení. Technologické zařízení, jehož schopností je samo začít likvidovat požár ještě před příjezdem jednotek požární ochrany. Jeho nejdůležitější schopností je to, že jako jediné požárně bezpečnostní zařízení je schopno přerušit proces hoření. Stabilní hasicí zařízení mají mnoho druhů, z nichž lze uvést kupříkladu sprinklerová stabilní hasicí zařízení (samočinné), sprejové stabilní hasicí zařízení, mlhové stabilně hasicí zařízení, pěnové stabilně hasicí zařízení, plynové stabilně hasicí zařízení atd. (Kratochvíl, Kratochvíl, Navarová, 2011)

4.2.1 Sprinklerová stabilně hasicí zařízení

Sprinklerové stabilně hasicí zařízení je prvek budovy, který slouží k prvotnímu zásahu proti požáru. Okolní teplota nažhaví skleněnou pojistku, která kvůli tomuto jevu praskne, a to spustí samočinné hašení požáru. Jeho projektování je velmi důležité. Má velké množství druhů, například mokré, suché či rychlé suché soustavy. Nejpoužívanějším typem sprinklerových stabilně hasicích zařízení jsou mokré soustavy a nejpoužívanější hlavice jsou poté hlavice se skleněnou hlavou. Ta se skládá z 5 částí (Obrázek 6. – 1 – těleso hlavice, 2 – těsnicí kuželka, 3 – skleněná pojistka, 4 – seřizovací šroub, 5 – tříštič).

Obrázek 6 - hlavice se skleněnou hlavou

(Zdroj: požárně bezpečnostní zařízení, Bebčák 2004)

Za základní kritéria pro sprinklerová stabilně hasicí zařízení považujeme minimální intenzitu dodávky vody stropního jištění, Účinnou plochu, minimální provozní čas, maximální plocha jištěná jedním sprinklerem. Na základě typu sprinkleru vyplývá jejich provedení. To je buďto stojaté nebo visící. Abychom dosáhli požadovaných účinků sprinklerů řídíme se předepsanými maximálními chráněnými plochami jedním sprinklerem. Neméně důležitým kritériem je stanovení vhodné jmenovité teploty. Je doporučováno volit takovou teplotu, která bude o 30 °C vyšší, než je okolní místnost schopna vytvořit za běžných podmínek. (Bebčák, 2004)

5 DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretické poznatky z oblasti požární ochrany představují důležitý základ pro pochopení širších souvislostí prevence a výchovy v této oblasti. Prevence jako klíčový nástroj ochrany zdraví, života a majetku se opírá o pevně stanovená legislativní pravidla i praktická opatření, která mají za cíl minimalizovat rizika vzniku požárů a zmírnit jejich dopady. Zpracované informace umožňují vytvořit celistvý pohled na požární ochranu nejen jako soubor technických opatření, ale také jako dynamický systém, v němž významnou roli hraje informovanost a připravenost obyvatelstva.

Význam prevence je nejlépe patrný v oblasti vzdělávání, kde se formují základy bezpečného chování. Zvláštní pozornost si zasluhuje především práce s dětmi, které patří mezi nejzranitelnější skupiny. Využití různorodých vzdělávacích přístupů, programů a pomůcek přispívá ke zvyšování povědomí o rizicích a podporuje rozvoj správných návyků v krizových situacích. Takové aktivity mají zásadní vliv nejen na současnou úroveň bezpečnosti, ale i na budoucí generace, které budou jednou samy rozhodovat o své ochraně i ochraně ostatních.

Neméně důležitou složkou celého systému jsou technické prostředky požární ochrany, které tvoří neodmyslitelnou oporu pro efektivní zvládání mimořádných událostí. Jejich správná instalace a funkce představují významný prvek prevence a zajištění bezpečnosti ve veřejném i soukromém prostoru.

Shromážděné poznatky pomáhají lépe pochopit roli požární ochrany v každodenním životě a ukazují, že účinná prevence nevzniká pouze na papíře, ale především ve vzdělávání, komunikaci a aktivním přístupu všech zúčastněných. Tento teoretický rámec tvoří výchozí bod pro další zkoumání aktuální situace v oblasti vzdělávání a výchovy k požární ochraně, včetně hledání příležitostí pro její další rozvoj a zefektivnění.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST V SOUSEDNÍCH STÁTECH

Preventivní a vzdělávací aktivity preventivně výchovné činnosti týkající se ochrany člověka při mimořádných událostech se v jednotlivých zemích odlišují v závislosti na konkrétních státech a místních podmínkách. Přesto většina zemí uplatňuje podobné metody s cílem informovat a varovat obyvatele před mimořádnými událostmi a poskytnout jim potřebné znalosti o tom, jak v takových situacích jednat. Tato kapitola se zaměřuje na zařazení problematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vyučování na školách. Porovnávání s Českou republikou budou země přímo sousedící s českou republikou (Spolková republika Německo, Polsko, Slovensko a Rakousko).

6.1 Spolková republika Německo

Výuka preventivně vzdělávacích aktivit souvisejících s požární ochranou a s ochranou obyvatelstva na základních školách v Německu probíhá v rámci vzdělávacích programů, které jsou vypracovány individuálně pro každou spolkovou zemi. Hlavním cílem je poskytnout žákům základní povědomí o možných nebezpečích a naučit je, jak se na takové situace připravit. Důraz je kladen zejména na každodenní nebezpečí, požáry, dopravní nehody, přírodní katastrofy nebo hrozby spojené s terorismem. Téma ochrany člověka je považováno za důležitou součást vzdělávání a je často zařazováno do různých předmětů.

Výuka na základních školách probíhá především interaktivními metodami, jako jsou prezentace, diskuse nebo praktická cvičení. Německé vzdělávání se v tomto ohledu (preventivně výchovné činnosti) zaměřuje především na otázku rasové snášenlivosti, ale do systému jsou zařazeny i oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Každé nové školní rok žáci zahajují fingovaným požárním poplachem a musí se celá škola evakuovat za účelem edukace a prověření znalostí žáků. Velkou roli zde hraje také prověření žáků ohledně znalosti varovných signálů, které jejich škola využívá. Jak je již uvedeno, školy v Německu jsou velmi interaktivně a moderně orientovány, ale i tak zůstávají u sterého modelu návštěv požárních stanic a účastní se hromadných přednášek. Periodicky (jednou za rok) také školy organizují a pořádají soutěž, která má za úkol žáky pobízet ke zvědavosti a podílení se na požární bezpečnosti jako takové. (Brandschutz macht Schule, 2022).

V Německých zemích byla vyvinuta aplikace NINA, která slouží k distribuci krizových a nouzových informací. Nástroj je k dispozici ke stažení pro chytrá zařízení a umožňuje zasílání výstrah v případě mimořádných událostí, jako jsou povodně, extrémní povětrnostní jevy, úniky nebezpečných látek nebo rozsáhlé požáry. Mezi funkce aplikace patří také možnost vybrat si konkrétní geografickou oblast, pro kterou se budou informace zobrazovat (Warn-App NINA, 2022).

Federální agentura, která se podílela na vývoji aplikace NINA také v roce 2011 spustila webovou platformu Max & Flocke určenou dětem, která poskytuje bezplatný přístup k vzdělávacímu obsahu týkajícímu se běžných nebezpečí. Jedná se o interaktivní výukový formát založený na hře, který zahrnuje hádanky, příběhy, omalovánky a videa. Kromě toho platforma poskytuje metodické listy pro učitele a zákonné zástupce. Obsah je zaměřen na věkovou skupinu 7 až 12 let a věnuje se tématům souvisejícím s požární prevencí, základy první pomoci, zásadami dobrovolnictví a fungováním systémů tísňového volání. Výukové materiály lze využít v různých předmětech (Für Eltern und Lehrende, 2011).

6.2 Polsko

V Polsku se vzdělávání v oblasti prevence, výchovy a ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech uskutečňuje především prostřednictvím specificky zaměřených programů a projektů, podobně jako u nás v České republice. Velmi známý a rozšířený je program „Bezpieczna +“, jehož cílem je zvýšit stupeň bezpečnosti žáků. Tento program se zabývá například kybernetickou bezpečností, fyzickou bezpečností ve školním prostředí nebo praktickými cvičeními v oblasti požární ochrany (Bezpieczna szkoła +, 2018).

Součástí tohoto programu je také vzdělávací projekt „Ognik“, který vznikl ve spolupráci s Národním ředitelstvím státní požární služby. Tento projekt je realizován formou interaktivní učebny, kde profesionální hasiči provádějí výcvik s využitím moderních multimediálních pomůcek a hasičské techniky. Hlavním cílem je seznámit žáky s problematikou požární bezpečnosti, představit činnost integrovaného záchranného systému a poskytnout informace o možných vnějších hrozbách a vhodném způsobu řešení krizových situací (Sala Edukacyjna OGNIK, 2023).

6.3 Slovensko

Na Slovensku, stejně jako v České republice, jsou aktivity preventivně výchovné činnosti integrovány do výuky na základních školách v různých předmětech. Vzdělávací aktivity se

zaměřují především na témata související s ochranou zdraví, prevencí závislostního chování, environmentální výchovou, osobní bezpečností a problematikou lidských práv. Přesné načasování výuky ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí není striktně vymezeno a její zařazení do učebních osnov závisí na rozhodnutí jednotlivých škol a učitelů.

V souladu s národními osnovami jsou do školního vzdělávacího programu zařazena průřezová témata zaměřená na ochranu zdraví a života a dopravní výchovu. Tyto oblasti zahrnují témata týkající se mimořádných událostí, zdravotní výchovy a pravidel bezpečného stravování v přírodě. V oblasti mimořádných událostí je výuka zaměřena na identifikaci mimořádných událostí, postupy při evakuaci školních objektů, požární prevenci, používání ochranných prostředků a nebezpečných chemických látek. V oblasti zdravotní přípravy se žáci seznámí se zásadami první pomoci, ošetření minimálních úrazů, poranění končetin, poranění hlavy a dalších běžných úrazových situací. (Štátní vzdělávací program, 2011).

6.4 Rakousko

Přístup Rakouska k odborné přípravě a vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva a s tím spojenou požární ochranou je ovlivněn rozdělením legislativních pravomocí mezi spolkovou vládu a jednotlivé spolkové země s jednotným právním rámcem na spolkové úrovni. Klíčovým orgánem v oblasti preventivní činnosti je Rakouský svaz civilní ochrany, veřejná nezisková instituce s celostátní působností, která byla založena v roce 1961. Působí prostřednictvím devíti zemských organizací, jejichž činnost koordinuje ústřední orgán se sídlem ve Vídni. V oblasti vzdělávání školní mládeže neexistují žádné centrálně řízené osnovy o civilní ochraně, existují však osvětové aktivity, jako je například Dětská olympiáda bezpečnosti, která se koná od roku 1998.

Tyto soutěže jsou vícekolové, od regionální po celostátní úroveň, kombinují teoretické znalosti s praktickými dovednostmi a jsou doprovázeny kulturními a osvětovými programy. Pro širší veřejnost je důležitá činnost bezpečnostních informačních center, která byla zřízena od roku 1986 ve spolupráci Sdružení civilní ochrany a Ministerstva vnitra. Tato střediska poskytují informace o místních rizicích a způsobech ochrany. V oblasti vzdělávání hrají hasičské sbory v Rakousku spíše okrajovou roli. Specifickým rysem rakouského přístupu je důraz na bezpečnostní otázky spojené s jadernou energetikou a souvisejícími ochrannými opatřeními. (Miklós, 2018)

7 SWOT ANALÝZA

V této kapitole provedl autor práce SWOT analýzu, jejíž výsledkem je identifikace strategie preventivně výchovné činnosti České republiky. Tohoto výsledku bylo docíleno díky zadaným skutečnostem a hodnotám, jež byly konzultovány a probírány s Bc. Klárou Beranovou DiS., koordinátorkou preventivně výchovné činnosti pro HZS Olomouckého kraje v rámci územního odboru Olomouc a bylo čerpáno z jejích letitých zkušeností a dokumentace spjaté s preventivně výchovnou činností. Tyto údaje byly následně zpracovány.

7.1 SWOT analýza preventivně výchovné činnosti České republiky

Pro detailnější přiblížení a porozumění probírané problematiky byla zvolena SWOT analýza čili zkrácená varianta slov strenghts, weaknesses, opportunities, threats. Ta odkryje silné a slabé stránky preventivně výchovné činnosti v České republice a plynulou návazností na předchozí kapitolu zhodnotí efektivitu přednášení a vyučování stanovených okruhů z oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Mezi další hodnocené údaje patří příležitosti, které nastíní, jaké jsou možnosti pro zvýšení efektivitu výuky v této oblasti. Posledním údajem jsou hrozby, které odhalují reálné faktory, jež mohou negativně ovlivnit fungování preventivně výchovné činnosti v České republice.

Pro hodnocení zadaných údajů byla zvolena číselná stupnice tvořena čísly 1-5, jednotlivé číselné rozdělení jsou vyobrazena na přiložených tabulkách ve sloupci „Hodnocení“. Dalším faktorem analýzy je váha zadaných údajů, která je hodnocena čísly tak, aby vždy vyšlo číslo 1, protože všechny 4 části analýzy jsou si vzájemně rovny a toto číselné rozložení je uvedeno ve sloupci „Váha“. Ve sloupci s názvem „Výsledek“ je uveden součin mezi sloupci „Hodnocení“ a „Váha“. V řádku „Součet“ jsou uvedeny výsledky součtů hodnot po jednotlivých sloupcích. U slabých stránek a hrozeb je hodnocení záporné, kvůli vyjádření negativního vlivu na provozování preventivně výchovné činnosti.

Vnitřní faktory				Vnitřní faktory			
Silné stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek	Slabé stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek
Podpůrné programy	4	0,25	1	Absence hodnocení efektivit	-3	0,2	-1,5
Profesionální školitelé	5	0,3	1,5	Nedostatečný rozsah	-4	0,3	-1,2
Kvalitní metodické materiály	3	0,2	0,6	Nedostatečné rozpočty	-5	0,3	-1,5
Součinnost složek IZS	4	0,25	1	Nejednotné pojetí výuky	-3	0,2	-0,6
Součet	16	1	4,1	Součet	-15	1	4,8
Vnější faktory				Vnější faktory			
Příležitosti	Hodnocení	Váha	Výsledek	Hrozby	Hodnocení	Váha	Výsledek
Využití moderních technologií	4	0,3	1,2	Nízká motivace škol	-4	0,25	-0,75
Využití doplňkových programů	4	0,3	1,2	Formální přístup k plnění výuky	-4	0,2	-0,4
Propojení s kroužky	2	0,1	0,2	Přetížení příslušníků HZS	-5	0,3	-1,5
Zvýšení rozpočtů	5	0,3	1,5	Špatně proškolení pedagogové	-3	0,25	-0,75
Součet	15	1	4,1	Součet	-16	1	-3,4

Obrázek 7 – SWOT analýza

(Zdroj: vlastní tvorba)

Na obrázku číslo 7 jsou vyobrazeny všechny části potřebné k provedení výpočtu. V následujících kapitolách budou detailněji popsány. ++++++

7.1.1 Silné stránky

Podpůrné programy byly vybrány proto, že jsou velmi vítaným obohacením velmi zkráceného a zestručněného obsahu, který nabízí výuka ochrany osob za mimořádných událostí podle rámcových vzdělávacích programů. Pod pojmem podpůrné programy jsou myšleny programy blíže popsané v teoretické části, kupříkladu Hasík.

Profesionální školitelé z řad příslušníků Hasičského záchranného sboru jsou označeni jako nejsilnější stránka. Kvalitní školitel je schopen přesně vysvětlit danou problematiku snadno uchopitelným způsobem formou úměrnou skupině, se kterou komunikuje. Lze konstatovat, že profesionální školitel je nejefektivnějším prostředkem pro předání vědomostí z dané problematiky posluchači. Takoví lektori mají odpovídající slovní zásobu a styl projevu na takové úrovni, aby byl projev zajímavý a edukativní.

Kvalitní metodické pomůcky mohou být vítaným podpůrným prostředkem pro výklad školitele zejména pro mladší publikum, které snáze probíranou problematiku pochopí díky grafickému znázornění, jež mu bylo předloženo. Mohou být využívány i samostatně, a i za tohoto způsobu využití jsou velmi dobrým zdrojem informací a prostředkem pro šíření osvěty požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Metodické pomůcky mohou být stylizovány různými způsoby v závislosti na tom, jakou skupinu obyvatelstva má prospekt konkrétně zaujmout.

Posledním silným aspektem uvedeným v tabulce, nikoli však posledním skutečným, je součinnost jednotek Integrovaného záchranného systému. To znamená výborné vycházení

a vzájemnou kooperaci mezi složkami ať už v povinném rozsahu výuky, nebo v doplňkových programech, které jsou v rámci preventivně výchovné činnosti organizovány. Jako příklad vzorné součinnosti složek IZS lze uvést „Týden bezpečnosti“. Akce konaná pro žáky 3. tříd základních škol ve zlínském kraji v krajském městě Zlín, kde žáci absolvují interaktivní přednášky od zkušených profesionálů z řad příslušníků složek IZS, jak správně na mimořádné události reagovat a jak se chovat, tak, aby zamezili vzniku těchto mimořádných událostí. Každoročně jsou na místě přítomni i poskytovatelé zdravotnické záchranné služby, kteří uskutečňují dvě komplexní přednášky o první pomoci člověku v bezvědomí a kardiopulmonální resuscitaci a druhá přednáška je zaměřena na poskytování první pomoci zraněným osobám.

Tabulka 1 – Silné stránky

Vnitřní faktory			
Silné stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek
Podpůrné programy	4	0,25	1
Profesionální školitelé	5	0,3	1,5
Kvalitní metodické materiály	3	0,2	0,6
Součinnost složek IZS	4	0,25	1
Součet	16	1	4,1

(Zdroj: vlastní tvorba)

7.1.2 Slabé stránky

Absence hodnocení efektivity výuky jako celku je uvedena proto, že neexistuje zpětná vazba v podobě evaluace vzdělávacího procesu, která by měla potenciál inovovat a tím zvyšovat produktivitu vyučování ochrany osob za mimořádných událostí.

Nedostatečný obsah byl zvolen, jelikož stávající výuka nemusí být dostatečně obsáhlá, aby naplnila předpoklad absolventů této části výuky pro správnou reakci na vzniklé mimořádné události. Bylo by vhodné zařadit do výuky větší množství neprobírané problematiky pro lepší orientaci žáků základních škol.

Dalším aspektem negativně ovlivňujícím preventivně výchovnou činnost pro účely analýzy byly zvoleny nedostatečné rozpočty přisouzené pro preventivně výchovnou činnost. Pro letošní rok byly rozpočty opět sníženy. Odborníci z praxe uvádějí, že se jedná o velký problém, jelikož požadavky na edukaci obyvatelstva se neustále zvyšují, naproti tomu rozpočtu se snižují.

Poslední aspekt je nejednotné pojetí výuky, což způsobuje rozdílné spektrum znalostí žáků stejného věku, stejných tříd což s výhledem do budoucnosti znamená dospělého obyvatelstva.

Tabulka 2 – Slabé stránky

Vnitřní faktory			
Slabé stránky	Hodnocení	Váha	Výsledek
Absence hodnocení efektivity	-3	0,2	-1,5
Nedostatečný rozsah	-4	0,3	-1,2
Nedostatečné rozpočty	-5	0,3	-1,5
Nejednotné pojetí výuky	-3	0,2	-0,6
Součet	-15	1	4,8

(Zdroj: vlastní tvorba)

7.1.3 Příležitosti

Využití Moderních technologií je velkou možností pro posun výuky na další úroveň. Jako příklady se nabízí brýle na virtuální realitu, interaktivní hry, či mobilní aplikace. K následující generaci mladých lidí neodmyslitelně patří informační technologie, mají. Jejich zájem je nepopíratelně vyšší než o psané edukativní zdroje této problematiky. Pro děti je bezesporu pedagogičtější, když si názorně vyzkouší namodelované mimořádné události a situace a uvidí, jaké budou mít jejich reakce následky.

Využitím doplňkových programů je zde myšlen fakt, že kupříkladu preventivně výchovný program Hasík, funguje na bázi dobrovolnosti škol. Tudíž ne všechny školy mají stejné množství předávaných informací. Mimo Hasík lze zmínit výše popsany týden bezpečnosti, nebo akce podobného rázu.

Třetí příležitost je uvedeno propojení s kroužky. Autor práce zamýšlel zájmové kroužky a dobrovolné mimoškolní aktivity. Zařazení problematiky by bylo určeno na základě charakteru kroužku, tak aby zapojení dávalo smysl a nezasahovalo do osobnostního růstu dítěte v oblasti kroužku.

Poslední je uvedeno zvýšení rozpočtů. Problém rozpočtů je zmíněn v hrozbách.

Tabulka 3 – Příležitosti

Vnější faktory			
Příležitosti	Hodnocení	Váha	Výsledek
Využití moderních technologií	4	0,3	1,2
Využití doplňkových programů	4	0,3	1,2
Propojení s kroužky	2	0,1	0,2
Zvýšení rozpočtů	5	0,3	2
Součet	15	1	4,6

(Zdroj: vlastní tvorba)

7.1.4 Hrozby

Vnější hrozbou byla zvolena nízká motivace škol do výuky. Školy mohou považovat tuto problematiku za nedůležitou, a tudíž je zde hrozba eliminace edukace žáků. Pod tímto pojmem je možné si představit i neochotu pedagogů, což je problém rovný nízké motivaci škol. Tyto dvě skutečnosti jsou navzájem propojené a mají potenciál demolovat výuku této problematiky.

Formální přístup výuky lze chápat jako sdělení pouze nejnutnějších informací nezáživnou formou, která děti neupoutá dostatečně na to, aby vzbudila chuť po poznání správného přístupu k mimořádným událostem.

Přetížení příslušníků HZS je problém, který se nese celou Českou republikou ve všech odvětvích požární ochrany. Tento fakt může způsobit úpadek preventivně výchovné činnosti na tomto území.

Posledním vnějším faktorem záporně ovlivňujícím výuku na školách jsou špatně proškolení pedagogové, kteří budou své špatně uchopené informace šířit dál, napříč žactvem. Této hrozbě se dá předejít kvalitně strukturovanou výukou pedagogických pracovníků již v období minimálně vysokoškolského studia.

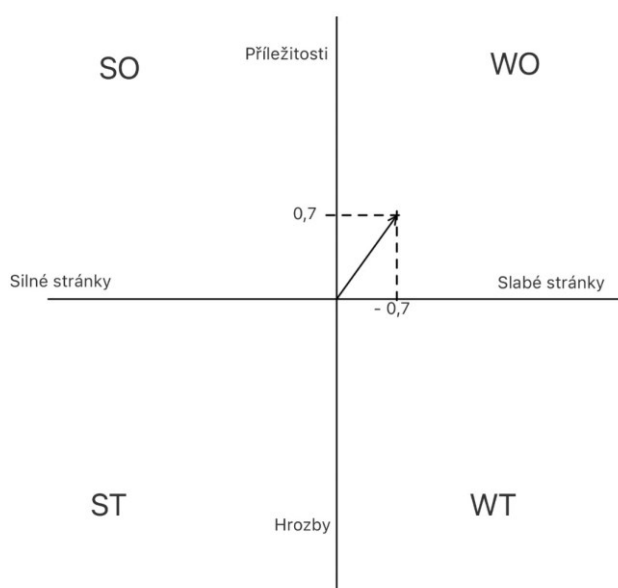
Tabulka 4 – Hrozby

Vnější faktory			
Hrozby	Hodnocení	Váha	Výsledek
Nízká motivace škol	-4	0,25	-0,75
Formální přístup k plnění výuky	-4	0,2	-0,4
Přetížení příslušníků HZS	-5	0,3	-1,5
Špatně proškolení pedagogové	-3	0,25	-0,75
Součet	-16	1	-3,4

(Zdroj: vlastní tvorba)

7.1.5 Vyhodnocení analýzy

Výsledky SWOT analýzy jsou zaznamenány do grafu, který zahrnuje všechny 4 veličiny a dělí je na kvadranty. Každý kvadrant je propojením dvou sousedících veličin a každý má tudíž svůj individuální význam a lze podle nich určit vhodnou strategii pro zkoumaný subjekt. Jako první je SO kvadrant, tedy podíl silných stránek a příležitostí, pro který je vhodná ofenzivní strategie. Druhá je ST strategie, pro kterou je vhodná defenzivní strategie. Třetí kvadrant je WO a jeho strategie se nazývá konverzní a poslední kvadrant je WT se strategií úniku.

Obrázek 8 – SWOT analýza vyhodnocení

(Zdroj: vlastní tvorba)

Výsledky SWOT analýzy prokázaly, že systém preventivně výchovné činnosti České republiky podle zadaných dat a hodnot spadá do WO kvadrantu. Tento kvadrant je kombinací slabých stránek a příležitostí. Lze tento výsledek vyhodnotit tak, že systém má perspektivu k inovacím, ale brzdí jej starší zavedené postupy a programy. Pro zlepšení aktuální situace je zapotřebí větších změn v systému, které však mají potenciál posunout edukaci témat ochrany člověka za mimořádných událostí na úplně novou úroveň a tím značně zvýšit úroveň vnitřní bezpečnosti v České republice.

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření je způsob, který byl zvolen z důvodu průzkumu aktuálního stavu vědomostí žáků. Pro tyto účely byly záměrně zvoleni žáci 6. tříd, protože preventivně výchovný program Hasík, jenž je v republice hojně využíván, je koncipován pro žáky základních škol 2. a 6. tříd. Jde tedy o prověření vědomostí, které žáci nabyli během předchozích let své školní docházky díky povinnému rozsahu rámcově vzdělávacích programů, potažmo i doplňkových programů. Byl zpracován elektronicky, se zaměřením na příčiny vzniků požárů, ale nejen na ně, aby se dostalo na co největší území České republiky. Autor zamýšlel dotazník zpracovat průřezově, napříč kraji a okresy, bohužel velké množství oslovených škol, které přislíbily spoluúčast, dotazníky žákům nepředložily. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 6 základních škol z 5 krajů České republiky, konkrétně 109 respondentů. Otázky byly zvoleny a sestavovány jako kombinace rámcově vzdělávacích programů a doplňkových programů PVČ. Tedy problematika otázek, kterou děti už měly za dobu školní docházky probrat. Zároveň bylo při sestavování otázek nahlíženo do statistických ročenek do nejčastějších příčin vzniku požárů a žáci byli prověřeni, zda jsou připraveni poradit si v těchto situacích správně. Grafické znázornění odpovědí respondentů v podobě koláčových grafů, je umístěno v přílohách.

Otázka 1: Napište prosím školu, na kterou chodíte a kraj, kde se tato škola nachází

- ZŠ Velká Bystřice, Olomoucký kraj (19 respondentů)
- ZŠ Palackého Moravská Třebová, Pardubický kraj (19 respondentů)
- ZŠ Přemyslovice, Olomoucký kraj (9 respondentů)
- Gymnázium a střední odborná škola Mikulov, Jihomoravský kraj (38 respondentů)
- ZŠ Sportovní Uherské Hradiště, Zlínský kraj (8 respondentů)
- ZŠ Spojenců 8, Olomouc, Olomoucký kraj (16 respondentů)

Otázka 2: Jsem žákem 6. třídy základní školy

Otázka číslo 2 sloužila pro ujištění autora a selekci respondentů pouze na žáky 6. tříd. Tím bylo dosaženo účasti respondentů z řad cílové skupiny.

Otázka 3: Jsem členem Sboru dobrovolných hasičů

Tato otázka byla zvolena proto, aby měl autor představu o procentuálním zastoupení žáků, kteří problematiku požární ochrany nebo ochrany obyvatelstva znají lépe než ostatní

Otázka 4: Jsem členem jiné organizace, která se zabývá problematikou ochrany obyvatelstva (Skaut, Český červený kříž, apod.)

Obdobně jako otázka 3, slouží otázka číslo 4 pro zjištění procentuálního zapojení žáků do volnočasových aktivit zabývajících se touto problematikou.

Druhá sekce otázek (Ochrana člověka za mimořádných událostí)**Otázka 1: Co uděláš, když doma uvidíš plameny nebo ucítíš kouř?**

Jako celá následující sada otázek slouží tato otázka k prověření správnosti reakcí žáků zapojených do průzkumu. Správnou odpovědí je zde „Upozorním ostatní, rychle odejdu a volám hasiče“. Pro děti, ani pro dospělé je velmi nebezpečné inhalovat zplodiny hoření, proto by děti měly upozornit ostatní na hrozící nebezpečí a opustit budovu, následně volat na tísňovou linku.

- 84,4 % odpovědělo správně „Upozorním ostatní, rychle odejdu a volám hasiče“.
- 14,7 % zvolilo odpověď „Vezmu si mobil a utíkám ven“.
- 0,9 % zvolilo odpověď „Rychle se schovám pod postel.“

Otázka 2: Jaké je telefonní číslo na hasiče?

Správná odpověď na tuto otázku bylo číslo 150. Dispečer čísla 112 je sice vždy hasič, toto číslo však slouží jako tísňová linka, která přijímá všechna čísla tísňového volání. Tato znalost je základní pro první kroky řešení mimořádných událostí, proto je znalost čísla 150 naprosto zásadní. Z výsledku vyplývá, že edukace je stále potřeba.

- 82,6 % označilo správnou odpověď 150.
- 12,8 % označilo odpověď 112.
- 4,6 % označilo odpověď 155.

Otázka 3: Co je to hořlavina?

Otázka vychází z předepsané části problematiky, která je pro děti tohoto věku zvolena. Je to další základní pro orientaci v řádech, předpisech a pravidlech, potažmo prostorách s výskytem nebezpečných látek. Správná odpověď je zde „Látka která snadno chytne“.

Záměrně nebyla zvolena odborná terminologie, aby žáci lépe a snadněji pochopili možnost odpovědí.

- 93,6 % označilo správnou odpověď.
- 4,6 % označilo odpověď „Látka, která se těžko čistí“.
- 1,8 % označilo odpověď „Látka, která smrdí“.

Otázka 4: Kde si nesmíš hrát se sirkami?

Tato otázka byla zařazena jako prověření, zda děti znají základní prevenci proti vzniku požáru, jelikož většina požárů vzniká neopatrností člověka.

- 78 % označilo správně.
- 16,5 % označilo odpověď „V přírodě“.
- 5,5 % označilo odpověď „Doma“.

Otázka 5: Co uděláš, když ti začne hořet oblečení?

Další velmi častá situace, do které se člověk může za běžných podmínek dostat. Taktéž velmi často používána jako příklad pracovníků HZS z oddělení preventivně výchovné činnosti. Správnou odpovědí je v tomto případě „Lehnu si na zem a začnu se válet ze strany na stranu“.

- 69,4 % označilo správnou odpověď.
- 16,7 % označilo odpověď „Skočím do vany“.
- 13,9 % označilo odpověď „Začnu rychle utíkat“.

Otázka 6: Jak správně oznámíš požár na tísňovou linku?

Tato otázka představuje typickou modelovou situaci, opět často využívanou pracovníky HZS v rámci preventivně výchovné činnosti. Většina respondentů zvolila správnou odpověď „nahlásit co se stalo, kde, kdo je ohrožený a uvést své jméno“. To ukazuje na dobré povědomí o správném postupu při volání na tísňovou linku. Menší část uvedla neúplné či nesprávné odpovědi, což poukazuje na prostor pro další vzdělávání v této oblasti.

- 84,3 % označilo správnou odpověď.
- 12 % označilo odpověď „Hoří, přijďte hned“.
- 3,7 % označilo odpověď „Zavěším hned, řeknu adresu“.

Otázka 7: Kdo má povinnost pomoci při požáru?

Tato otázka se zaměřuje na právní a morální povinnost pomoci při požáru, což je opět běžné téma využívané v preventivně výchovné činnosti HZS. Většina respondentů správně odpověděla, že pomoci má každý, kdo tím neohrozí sebe ani ostatní. Přes třetinu se domnívá, že pomoc je pouze povinností hasičů, a malé procento myslí, že jen dospělých. Výsledky ukazují poměrně dobré povědomí, ale stále existuje potřeba dalšího vzdělávání o občanské odpovědnosti v krizových situacích.

- 62 % označilo správnou odpověď „Každý, kdo neohrozí sebe, nebo ostatní“
- 36,1 % označilo odpověď „Jen Hasiči“.
- 1,9 % označilo odpověď „Jen dospělí“.

Otázka 8: Co znamená, když slyšíš dlouhý zvuk sirény ve středu ve 12:00 (hned 1. středu v měsíci)?

Tato otázka se týká pravidelné zkoušky sirén, která probíhá každou první středu v měsíci ve 12:00. Většina respondentů správně rozpoznala, že se jedná pouze o zkoušku sirén a není třeba reagovat. Malá část se domnívá, že se blíží nebezpečí, a nejmenší část by se šla schovat. Výsledky ukazují velmi dobré povědomí o tomto pravidelném testu, ale drobný podíl nesprávných odpovědí potvrzuje význam pokračující osvěty.

- 87 % označilo správnou odpověď „Nemusím dělat nic, jedná se o zkoušku sirén“
- 8,3 % označilo odpověď „Blíží se nebezpečí“.
- 4,6 % označilo odpověď „Běžím se schovat“.

Otázka 9: Co uděláš, když hoří odpadkový koš ve škole?

Nejčastější odpovědi mezi žáky bylo, že by o požáru informovali dospělého, což lze považovat za správnou a bezpečnou reakci. Pozitivní je, že většina dětí chápe, že není vhodné situaci řešit samostatně bez dozoru. Menší část respondentů by se však snažila koš uhasit vodou nebo ho přikrýt – tedy provést zásah bez odborné znalosti a vybavení. Tyto reakce mohou být nebezpečné, zejména v případě, že v koši hoří látky, které by s vodou mohly reagovat. Výsledky ukazují potřebu důslednějšího vysvětlování, jaké požáry je možné hasit a kdy je naopak nutné zasáhnout pouze přivoláním pomoci.

- 63,3 % označilo správnou odpověď „Běžím to říct někomu dospělému“

- 27,5 % označilo odpověď „Blíží se nebezpečí“.
- 9,2 % označilo odpověď „Běžím se schovat“.

Otázka 10: Jak poznáš únikovou cestu?

Z odpovědí vyplývá, že většina žáků správně vnímá, že únikové cesty jsou označeny nástěnnými piktogramy. To svědčí o tom, že značení ve školních budovách je vnímáno a pravděpodobně i dobře umístěno. Přesto část žáků odpověděla, že únikovou cestu nepozná, nebo by v případě nebezpečí běžela instinktivně nejkratší cestou. Tento výsledek upozorňuje na důležitost pravidelných školních evakuací a nácviků, které pomáhají upevnit správné návyky a snižují pravděpodobnost chybného vyhodnocení situace v reálném nebezpečí.

- 78 % označilo správnou odpověď „Je označena nástěnnými piktogramy“
- 16,5 % označilo odpověď „Běžím, kudy je to nejkratší“.
- 5,5 % označilo odpověď „Nepoznám“.

Otázka 11: Když přijdu do kuchyně a uvidím hořící olej v pánvi, tak

Tato otázka se zaměřuje na schopnost dětí reagovat při požáru v domácnosti, konkrétně při vznícení oleje, což je častý scénář. Nejvíce žáků zvolilo správnou odpověď – vypnout sporák, přikrýt pánev poklicí a zavolat hasiče. Tato reakce odpovídá doporučenému postupu při požáru tuků. Znepokojivé však je, že více než třetina dětí by situaci řešila nesprávně – například hašením vodou nebo foukáním do ohně. Obě tyto reakce mohou situaci výrazně zhoršit a vést k těžkým popáleninám nebo rozšíření požáru. To jasně ukazuje, že je třeba se při preventivní výchově věnovat i specifickým rizikům v domácnosti a vhodné reakci na ně.

- 68,8 % označilo správnou odpověď „Vypnu sporák, přikryju pánev poklicí, zavolám hasiče“.
- 21,1 % označilo odpověď „Vypnu sporák, začnu hasit vodou, zavolám hasiče“.
- 10,1 % označilo odpověď „Vypnu sporák, začnu do ohně foukat (abych ho uhasil/a), zavolám hasiče“.

Otázka 12: Otázka 12: Co snímá hlásič požáru?

Tato otázka ověřovala, zda žáci rozumí principu fungování požárního hlásiče. Nejčastější odpovědí bylo, že hlásič snímá teplotu a kouř, což odpovídá skutečnosti a svědčí o základní orientaci většiny dětí v této oblasti. Zbylé odpovědi ale ukazují na určité nejasnosti – někteří žáci se domnívají, že hlásič požáru „vidí plamen“ nebo snímá „výšku plamene“, což je mylné a ukazuje na potřebu důkladnějšího vysvětlení této problematiky při výuce. Důležité je žákům názorně ukázat, jaké typy hlásičů existují (např. kouřové, teplotní) a jak v praxi fungují.

- 52,8 % označilo správnou odpověď „Teplotu, kouř“
- 29,6 % označilo odpověď „Kouř, vidí i plamen“.
- 4,6 % označilo odpověď „Teplotu a výšku plamene“.

Otázka 13: Je bezpečné nabíjet mobilní telefon přes noc?

Odpovědi žáků ukazují, že si jsou vědomi potenciálního rizika spojeného s nabíjením mobilního telefonu během noci, což je pozitivní poznatek z hlediska požární prevence. Přesto třetina respondentů vnímá tuto činnost jako bezpečnou. Tento výsledek ukazuje na rozdílné vnímání rizik v oblasti používání elektroniky, která se stává běžnou součástí každodenního života dětí. Je žádoucí, aby v rámci preventivních programů byla věnována pozornost i rizikům vyplývajícím z nesprávného zacházení s elektrospotřebiči, zejména v domácím prostředí.

- 67 % označilo správnou odpověď „Je to nebezpečné“
- 33 % označilo odpověď „Je to bezpečné“.

Otázka 14: Co je bezpečné dělat, když vidím, že ze zásuvky jde kouř?

V této otázce naprostá většina žáků zvolila správnou odpověď, tedy že přivolají dospělého a od zásuvky se budou držet dál. Tento výsledek svědčí o dobré úrovni základního povědomí o nebezpečí při technické závadě elektroinstalace. Přesto se u několika dětí objevily odpovědi, které by v reálné situaci mohly vést k ohrožení – například snaha zásuvku zalít vodou nebo ji přikrýt hadrem. To poukazuje na důležitost praktické výuky v oblasti chování při technických haváriích a vedení dětí k tomu, aby vždy přivolaly dospělou osobu a nezasahovaly samy.

- 82,6 % označilo správnou odpověď „Rychle zavolám dospělého a od zásuvky se držím dál“.
- 9,2 % označilo odpověď „Vytáhnu ze zásuvky a zaleju to vodou“.
- 8,6 % označilo odpověď „Přikryju zásuvku hadrem“.

Otázka 15: Jak se chováme při požáru ve škole, když zazní evakuační signál?

V této otázce naprostá většina žáků uvedla, že při evakuaci postupují klidně a podle pokynů učitele, což ukazuje na správně zakotvené zásady chování během mimořádné události. Tento výsledek je pozitivním ukazatelem efektivit školních nácviků požární evakuace, které učí děti nepodléhat panice. Menší část žáků odpověděla nevhodně – například že by čekali na rodiče nebo vyběhli bez rozmyslu ven – což naznačuje, že i přesto je důležité tyto postupy opakovaně trénovat a důsledně vysvětlovat, proč je nutné dodržovat pokyny pedagogů a neopouštět skupinu. a neopouštíme skupinu“.

- 13,8 % označilo odpověď „Zavoláme rodičům a čekáme, až si nás vyzvednou“.
- 3,7 % označilo odpověď „Vybíháme co nejrychleji a kdo dřív uteče ven, ten vyhrál“.

Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na žáky 6. tříd základních škol z několika krajů České republiky. Vzorek zahrnoval i děti, které jsou členy dobrovolných hasičských sborů nebo jiných organizací zaměřených na ochranu obyvatelstva, což mohlo ovlivnit jejich odpovědi.

Z výsledků vyplynulo, že většina dětí správně ví, jak se zachovat při zjištění požáru. Uváděly nutnost upozornit ostatní, opustit prostor a zavolat pomoc. U části respondentů se však objevily méně vhodné reakce, například útěk s mobilním telefonem v ruce nebo schovávání se, což ukazuje na potřebu důslednější osvěty. V oblasti znalostí tísňových čísel se prokázalo, že děti si ve velké míře pamatují správné číslo na hasiče, i když se v několika případech vyskytla záměna za jiné složky integrovaného záchranného systému.

Při otázkách zaměřených na základní požární prevenci a pojmy jako hořlavina většina dětí reagovala správně, a také si uvědomovala nevhodnost hraní si se sirkami nebo zapalovači. Přesto se v některých odpovědích ukázalo, že si všichni žáci rizikovost těchto předmětů plně neuvědomují. V modelových situacích, jako je hořící oblečení, zapálený koš nebo hořící olej na pánvi, většina žáků popsala správné reakce. Kupříkladu použití manévru s vlastním tělem či užití poklice na pánev. Některé děti však stále volily nebezpečné postupy, například hašení oleje vodou.

Většina žáků věděla, jak správně zavolat na tísňovou linku a jaké informace je třeba operátorovi sdělit. Stejně tak si dobře uvědomovali základní pravidla evakuace školy. Přesto se i zde našli jedinci, jejichž odpovědi ukazují na nepochopení situace nebo zmatek v jednání. Co se týče občanské odpovědnosti při požáru, přibližně polovina dětí uvedla, že by se snažila pomoci, pokud by to bylo bezpečné. Druhá polovina se spoléhala především na dospělé nebo složky IZS. V závěru dotazníku žáci prokázali základní orientaci v tom, co znamená varovný signál sirény a jak se zachovat při mimořádné události, i když některé odpovědi svědčí o nejistotě nebo nedostatečné praxi.

Celkově lze konstatovat, že základní povědomí o požární ochraně a mimořádných událostech žáci mají, nicméně odpovědi ukazují na rezervy ve znalostech i v praktických dovednostech. Výsledky potvrzují důležitost pravidelného a kvalitně vedeného vzdělávání v oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí již na prvním stupni základních škol.

9 NÁVRHOVÁ OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ STAVU PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÉ ČINNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

Na základě zjištění z praktické i teoretické části této práce lze identifikovat několik konkrétních oblastí, ve kterých by bylo vhodné zlepšit preventivně výchovnou činnost v oblasti požární ochrany, zejména se zaměřením na vzdělávání dětí a mládeže. Ačkoliv současná praxe v České republice stojí na solidních základech a disponuje řadou efektivních programů, stále existují rezervy v pokrytí, metodice i v inovaci přístupů.

Prvním z možných kroků je zajištění rovnoměrného zapojení preventivních programů napříč regiony. Z výsledků dostupných dat vyplývá, že zapojení škol do programů požární prevence není rovnoměrné a v některých krajích, zejména v menších obcích, dochází k této výuce spíše sporadicky. Doporučuje se proto navýšit počet lektorů z řad Hasičského záchranného sboru nebo proškolených dobrovolných hasičů, kteří by mohli systematicky pokrývat i menší a odlehlé školy. V této souvislosti by bylo vhodné zavést motivační soutěže pro žáky, aby se v žácích díky soutěživosti probudila chuť dozvědět se o problematice více, což by zvýšilo zájem škol.

Dalším důležitým bodem je vytvoření jednotné metodiky pro vzdělávání dětí v oblasti požární ochrany. Ačkoliv existuje více různorodých projektů a programů, jejich obsah, formát i přístup se mohou výrazně lišit. Zavedení jednotné, centrálně schválené metodické příručky (např. pod záštitou HZS ČR a Ministerstva školství) by přispělo k systematizaci výuky a umožnilo její začlenění přímo do rámcových vzdělávacích programů. Tato metodika by měla být zpracována věkově přiměřeně a obsahovat i praktické modelové situace, návody na simulace a interaktivní činnosti.

Významným prvkem moderní výchovy je dnes využívání digitálních technologií a multimédií. Zde by se dal zahájit vývoj moderní výukové aplikace nebo online platformy, která by dětem zábavnou a srozumitelnou formou zprostředkovala základní informace o požární ochraně či ochraně obyvatelstva. Taková aplikace by mohla obsahovat kvízy, krátké videonávody, virtuální modely mimořádných událostí či animované příběhy, díky nimž by se vzdělávání stalo atraktivnějším a přístupnějším i mimo školní prostředí.

Nelze opomenout ani pravidelné školení pedagogických pracovníků, kteří často sehrávají klíčovou roli v předávání informací. Tito pracovníci však mnohdy nemají potřebné znalosti ani metodickou oporu pro práci s tímto tématem, zejména starší generace pedagogů. Doporučuje se proto zavedení povinného nebo alespoň doporučeného školení v oblasti

požární prevence jako součást dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, případně zařazení základů požární ochrany do přípravy studentů pedagogických fakult.

Závěrem je vhodné zmínit i potřebu systematického vyhodnocování účinnosti preventivně výchovných aktivit. Pravidelná evaluace (např. pomocí dotazníků, zpětné vazby od škol nebo přímého testování znalostí) by umožnila sledovat, jak děti získané poznatky vnímají, chápou a aplikují. Na základě těchto dat by bylo možné upravovat obsah i formu výuky tak, aby byla co nejúčinnější.

Z uvedených návrhů vyplývá, že klíčovou roli v budoucím rozvoji požární prevence bude hrát nejen profesionalita složek IZS, ale především koordinovaná spolupráce všech zainteresovaných aktérů a schopnost přizpůsobovat se měnícím se společenským podmínkám a rizikům. Práce s dětmi a mládeží v této oblasti má nezastupitelný význam a zaslouží si systematickou podporu, protože dobře připravené děti se v krizových situacích mohou stát nejen chráněnými, ale i pomáhajícími.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo komplexně zhodnotit preventivně výchovnou činnost v oblasti požární ochrany, se zaměřením na vzdělávání dětí a mládeže. Práce se snažila postihnout nejen legislativní rámec a systémová opatření, ale i konkrétní nástroje, metody a aktivity, které jsou v České republice využívány ke zvýšení povědomí nejmladší generace o rizicích spojených s požáry a správném chování v krizových situacích. Zvláštní důraz byl kladen na školní prostředí jako klíčové místo pro formování bezpečnostní gramotnosti.

Z teoretické části vyplynulo, že právní rámec požární ochrany v České republice poskytuje stabilní základy pro systematickou prevenci. Preventivní výchova je legislativně zakotvena nejen v zákoně o požární ochraně, ale i v rámcových vzdělávacích programech. Stávající programy představují funkční a dobře nastavené formy spolupráce mezi školami a složkami integrovaného záchranného systému. Díky těmto aktivitám se daří žákům předávat nejen teoretické znalosti, ale především praktické dovednosti potřebné v reálných mimořádných situacích.

Praktická část práce potvrdila, že preventivně výchovná činnost není pouze formálním naplňováním vzdělávacích osnov, ale že může být skutečně efektivním nástrojem ochrany obyvatelstva. Srovnání s vybranými sousedními státy ukázalo, že Česká republika drží krok se zahraničím, a v některých ohledech dokonce představuje příklad hodný následování. SWOT analýza však zároveň upozornila na slabší stránky současného systému, zejména na nerovnoměrnost pokrytí škol těmito programy, nedostatek proškolených lektorů a potřebu pravidelné aktualizace obsahu s ohledem na nové hrozby a trendy.

Z dotazníkového šetření mezi žáky vyplynulo, že základní informace o požární ochraně jsou mezi dětmi obecně známy, avšak jejich aplikace v modelových situacích často pokulhává. Některé mylné představy nebo zjednodušené reakce mohou v reálné krizové situaci vést k nebezpečným chybám. Z toho vyplývá nutnost nejen opakování témat, ale především jejich zpracování praktickou, interaktivní a věku přiměřenou formou.

Závěrem lze konstatovat, že preventivně výchovná činnost v oblasti požární ochrany má v České republice pevné základy a jasný potenciál k dalšímu rozvoji. Je však třeba nadále usilovat o sjednocení metodiky, systematickou podporu pedagogů, posílení role moderních technologií a motivaci dětí k aktivnímu zapojení. V době, kdy společnost čelí novým bezpečnostním výzvám, je důraz na prevenci a vzdělávání mladé generace klíčovým předpokladem pro její odolnost, připravenost a odpovědnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEBČÁK, Petr. *Požárně bezpečnostní zařízení*. 2. vyd. SPBI Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2004. ISBN 80-86634-34-5. [cit. 2025-02-24].

BENEŠ, Petr; SEDLÁKOVÁ, Markéta; RUSINOVÁ, Marie; BENEŠOVÁ, Romana a ŠVECOVÁ, Táňa. *Požární bezpečnost staveb*. Učební texty vysokých škol. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2021. ISBN 978-80-7623-070-5. [cit. 2025-04-09].

Brandschutz macht Schule, 2022. Vfdb.de [online]. Münster: vfdb.

Dostupné z: <https://www.vfdb.de/en/referat-12/aktuelles/brandschutz-macht-schule>. [cit. 2025-04-09].

Bezpieczna szkoła + [online], 2018. Wrocław: Ministerstwo Edukacji Narodowej [cit. 2025-04-09]. Dostupné z: <https://bezpiecznaszkola.men.gov.pl/>

ČESKO, Nařízení vlády 172/2001 Sb., *k provedení zákona o požární ochraně*. In: Praha 2001. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-172>. [cit. 2025-02-24].

COPPOLA, Damon P. *Introduction to international disaster management*. Fourth edition. Amsterdam: Elsevier, [2021]. ISBN 978-0-12-817368-8. [cit. 2025-04-09].

ČESKO, Vyhláška 23/2008 Sb., *o technických podmínkách požární bezpečnosti staveb*. In: Praha, 2008. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-23>. [cit. 2025-02-24].

ČESKO, Vyhláška 246/2001 Sb., *o požární prevenci*. In: . Praha, 2001. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-246/zneni-20220101>. [cit. 2024-12-08].

ČESKO, Zákon 133/1985 Sb., *o požární ochraně*. In: . 1985. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>. [cit. 2024-12-08].

DUŠÁTKO, Antonín; MATHAUSEROVÁ, Zuzana; SKALSKÁ, Květoslava; SKŘEHOT, Petr; PROUZA, Zdeněk et al. *Skladové objekty a jejich provoz z pohledu bezpečnostních, hygienických a požárních předpisů*. Praha: Anag, 2012. ISBN 9788072637560. [cit. 2024-12-09].

Für Eltern und Lehrende, 2011. Max-und-flocke-helferland.de [online]. Bonn: BBK [cit.

2025-04-09]. Dostupné z: https://www.max-und-flocke-helferland.de/DE/ElternUndLehrer/elternUndLehrer_node.html

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru. *Zjišťování příčin požárů*. Online. Roč. 2024. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/zjistovani-pricin-pozaru-zjistovani-pricin-pozaru.aspx>. [cit. 2024-12-09].

Gesetz über den Zivilschutz und die Katastrophenhilfe des Bundes [online]. [cit. 2025-04-09]. Dostupné z: https://www.bbk.bund.de/SharedDocs/Downloads/BBK/DE/FIS/ZivilschutzKatastrophenhilfegesetz.pdf?__blob=publicationFile

GOOGLE. *Google forms*. Online. Dostupné z: https://docs.google.com/forms/d/1QRNVVvK9s_pBlF4SK1ckmaGoF38bw8G-q7w_06fJlCkRk/edit#responses. [cit. 2025-04-20].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. *Vzdělávací programy a projekty*. Online. 2024, 2024. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/vzdelavaci-programy-a-projekty.aspx>. [cit. 2024-12-15].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOMORAVSKÉHO KRAJE. *Vaše cesty k bezpečí aneb chytré blondýnky radí...* Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, 2017. [cit. 2025-02-24].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ÚSTECKÉHO KRAJE. *Hasiči pro školy: příručky pro učitele*. Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje, 2024. [cit. 2025-02-24].

HORÁKOVÁ, Vendula. *Elektrická požární signalizace – tichý společník v boji proti požárům o jehož významu se v médiích příliš nedozvíme....* Online. 2024, roč. 2024. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/elektricka-pozarni-signalizace-tichy-spolecnik-v-boji-proti-pozarum-o-jehoz-vyznamu-se-v-mediich-prilis-nedozvime.aspx>. [cit. 2024-12-09].

KRATOCHVÍL, Václav; NAVAROVÁ, Šárka a KRATOCHVÍL, Michal. *Požárně bezpečnostní zařízení ve stavbách*. Praha: Promat, 2011. ISBN 978-80-7385-103-3. [cit. 2025-03-03].

LUKÁŠ, Luděk; ADÁMEK, Milan, BITALA, Petr, a kol. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. Zlín: VeRBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-35-4. [cit. 2025-03-03].

MEACHAM, Brian J. *Fire safety of existing residential buildings: Building regulatory system gaps and needs*. Online. Fire Safety Journal. Roč. 2023, article 140. Dostupné

z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0379711223001704>.

[cit. 2024-12-21].

MIKLOS, Daniel. *Metodická pomůcka pro rozvoj a realizaci preventivně výchovné činnosti*. Online. In: . Ministerstvo vnitra, 2018. Dostupné z: [file:///C:/Users/42060/Downloads/Metodicka_pomucka_podpis%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/42060/Downloads/Metodicka_pomucka_podpis%20(1).pdf). [cit. 2025-04-09].

PLUCKOVÁ, Irena; VIČAR, Dušan; MILÉŘ, Tomáš; SLÁDEK, Petr; SVOBODA, Ivo et al. *Jak se zachovat, když...: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletého gymnázia vztahující se k osvojování účelného chování při mimořádných událostech a při ohrožení v každodenních rizikových situacích*. 2. aktualizované vydání. Duhová řada. Brno: Nová škola, 2017. ISBN 978-80-7289-887-9.

PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Ochrana obyvatelstva*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2014. ISBN 978-80-87174-29-6. [cit. 2025-04-09].

ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. vydání. 2. rozšířené. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. ISBN 978-80-7385-220-7. [cit. 2024-12-09].

ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a RŮŽIČKOVÁ, Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. SPBI Spektrum. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. ISBN 978-80-7385-169-9. [cit. 2025-03-09].

Sala Edukacyjna OGNIK, 2023. Gov.pl [online]. Wrocław: Komenda Miejska Państwowej. [cit. 2025-04-09].

SHARIPO, Lauren R. a MARAS, Marie-Helen (ed.). *Encyclopedia of security and emergency management: with 53 figures and 38 tables*. Springer Nature reference. Cham: Springer, [2021]. ISBN 978-3-319-70487-6. [cit. 2025-04-09].

Straży Pożarnej we Wrocławiu [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/kmpsp-wroclaw/sala-edukacyjna-ognik>

ŠENK, Zdeněk. In: *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci prakticky a přehledně podle normy OHSAS*. 2012. Anag, 2012. ISBN 9788072637379. [cit. 2024-12-09].

TECHNOR. *Technické normy ČSN*. Online. 2020, 2024. Dostupné z: <https://www.technicke-normy-csn.cz/csn-en-iso-13943-730801-221866.html#>. [cit. 2024-12-22].

TYWONIAK, Jan. *Pozemní stavitelství VI pro SPŠ stavební*. Praha: Grada, 2014. ISBN 9788024751023. [cit. 2024-12-09].

Warn-App NINA, ©2022. Bbk.bund.de [online]. Bonn: BBK [cit. 2025-04-09]. Dostupné z: https://www.bbk.bund.de/DE/Warnung-Vorsorge/Warn-App-NINA/warn-appnina_node.html

ZÁCHRANNÝ KRUH. *Svět záchrannářů*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.svetzachranaru.cz/#o-svete-zachranaru>. [cit. 2024-12-15].

ZÁCHRANNÝ KRUH. Online. *Záchranný kruh*. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/>. [cit. 2024-12-15].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Chytré blondýnky radí – logo,.....	20
Obrázek 2 - Projekt Hasík – logo,.....	20
Obrázek 3 – Asociace záchranný kruh – logo,	21
Obrázek 4 - Svět záchranářů – logo,.....	22
Obrázek 5 - Autonomní detektor	26
Obrázek 6 - hlavice se skleněnou hlavou.....	27
Obrázek 7 – SWOT analýza	34
Obrázek 8 – SWOT analýza vyhodnocení.....	38
Obrázek 9 – koláčový graf, otázka č. 1	59
Obrázek 10 - koláčový graf, otázka č. 2	59
Obrázek 11 - Koláčový graf, otázka č. 3	60
Obrázek 12 - koláčový graf, otázka č. 1 (sada 2)	60
Obrázek 13 - koláčový graf, otázka č. 2	61
Obrázek 14 - koláčový graf, otázka č. 3	61
Obrázek 15 - koláčový graf, otázka č. 4	62
Obrázek 16 - koláčový graf, otázka č. 5	62
Obrázek 17 - koláčový graf, otázka č. 6	63
Obrázek 18 - koláčový graf, otázka č. 7	63
Obrázek 19 - koláčový graf, otázka č. 8	64
Obrázek 20 - koláčový graf, otázka č. 9	64
Obrázek 21 - koláčový graf, otázka č. 10	65
Obrázek 22 - koláčový graf, otázka č. 11	65
Obrázek 23 - koláčový graf, otázka č. 12	66
Obrázek 24 - koláčový graf, otázka č. 13	66
Obrázek 25 - koláčový graf, otázka č. 14	67
Obrázek 26 - koláčový graf, otázka č. 15	67

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Silné stránky.....	35
Tabulka 2 – Slabé stránky.....	36
Tabulka 3 – Příležitosti	37
Tabulka 4 – Hrozby.....	37

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ATD a tak dále

ATP a tak podobně

ČSN Česká státní norma

ČSN Česká státní norma

EN Evropská norma

EPS Elektrická požární signalizace

HZS Hasičský záchranný sbor

ISO Mezinárodní norma

PVČ Preventivně výchovná činnost

PVČ Preventivně výchovná činnost

ZŠ Základní škola

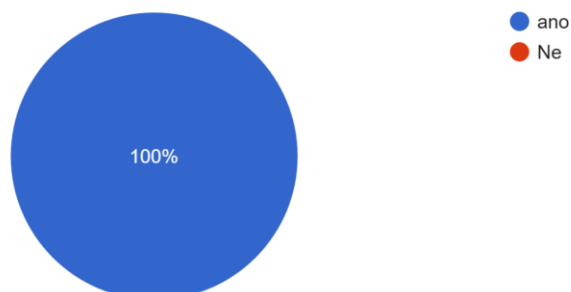
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Grafy z dotazníkového šetření

PŘÍLOHA P I: GRAFY Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Jsem žákem 6. třídy základní školy

109 odpovědí

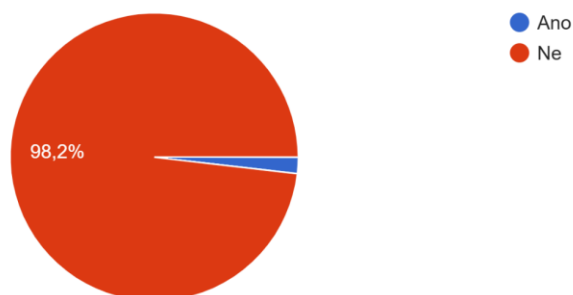

Obrázek 9 – koláčový graf, otázka č. 1

(Zdroj: google forms)

Jsem členem Sboru dobrovolných hasičů

109 odpovědí

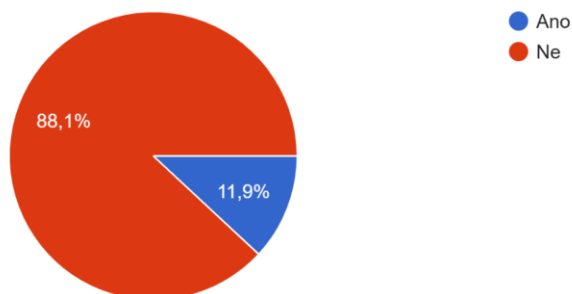

Obrázek 10 - koláčový graf, otázka č. 2

(Zdroj: Google forms)

Jsem členem jiné organizace, která se zabývá problematikou ochrany obyvatelstva (Skaut, Český červený kříž, apod.)

109 odpovědí

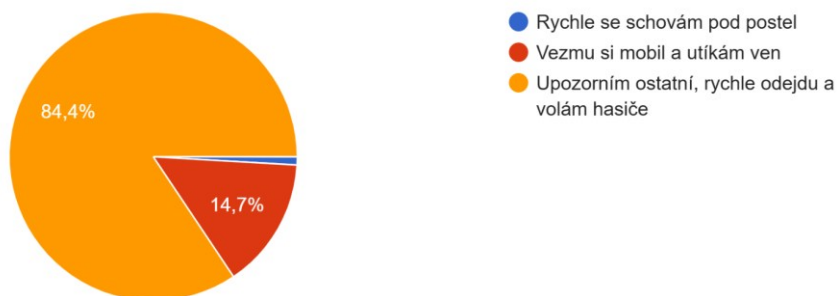

Obrázek 11 - Koláčový graf, otázka č. 3

(Zdroj: Google forms)

1. Co uděláš, když doma uvidíš plameny nebo ucítíš kouř?

109 odpovědí

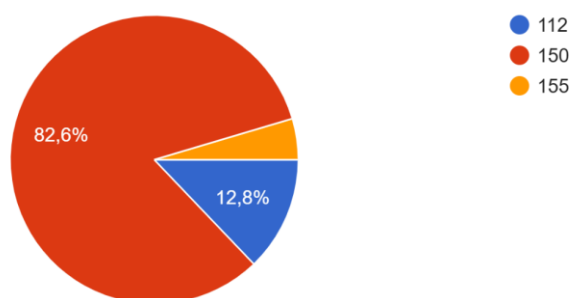

Obrázek 12 - koláčový graf, otázka č. 1 (sada 2)

(Zdroj: Google forms)

2. Jaké je telefonní číslo na hasiče?

109 odpovědí

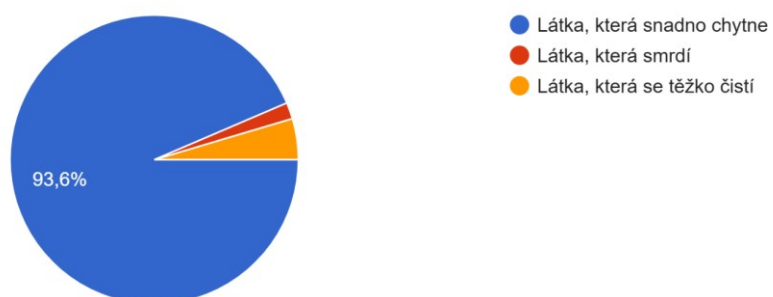

Obrázek 13 - koláčový graf, otázka č. 2

(Zdroj: google forms)

3. Co je to hořlavina?

109 odpovědí

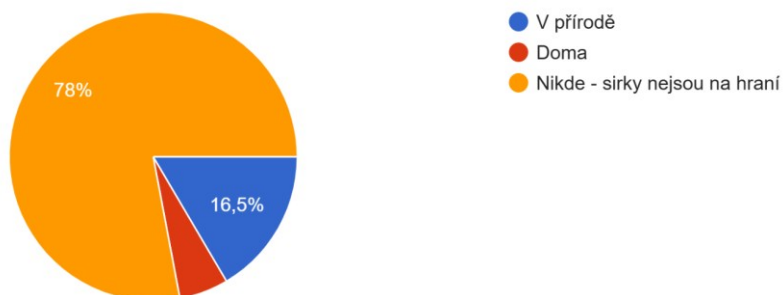

Obrázek 14 - koláčový graf, otázka č. 3

(Zdroj: Google forms)

4. Kde si nesmíš hrát se sirkami?

109 odpovědí

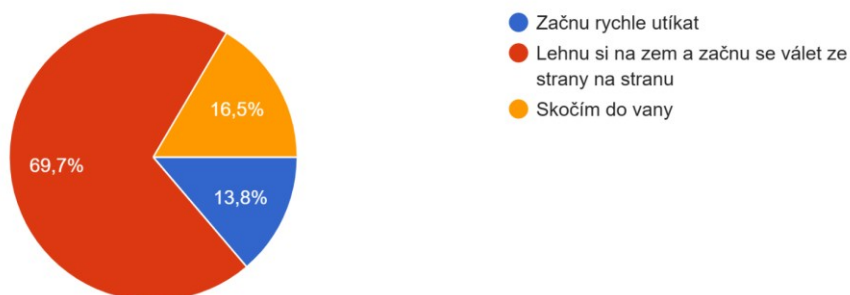

Obrázek 15 - koláčový graf, otázka č. 4

(Zdroj: Google forms)

5. Co uděláš, když ti začne hořet oblečení?

109 odpovědí

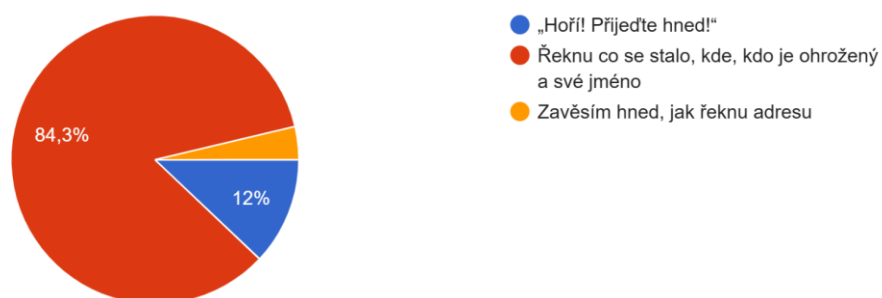

Obrázek 16 - koláčový graf, otázka č. 5

(Zdroj: google forms)

6. Jak správně oznámíš požár na tísňovou linku?

108 odpovědí

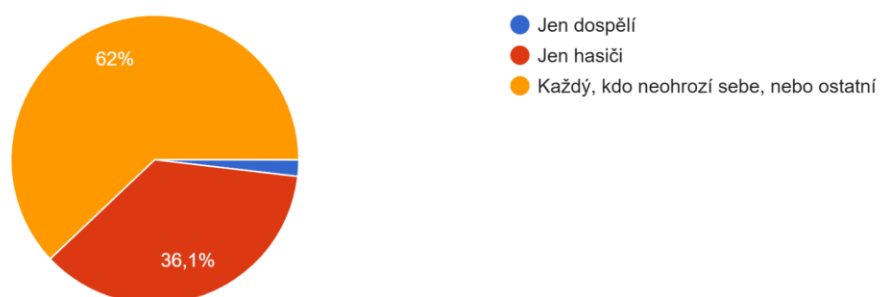

Obrázek 17 - koláčový graf, otázka č. 6

(Zdroj: Google forms)

7. Kdo má povinnost pomoci při požáru?

108 odpovědí

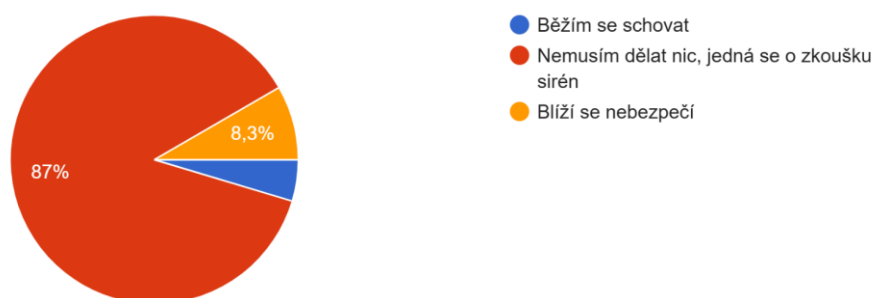

Obrázek 18 - koláčový graf, otázka č. 7

(Zdroj: Google forms)

8. Co znamená, když slyšíš dlouhý zvuk sirény ve středu ve 12:00 (hned 1. středu v měsíci)?

108 odpovědí

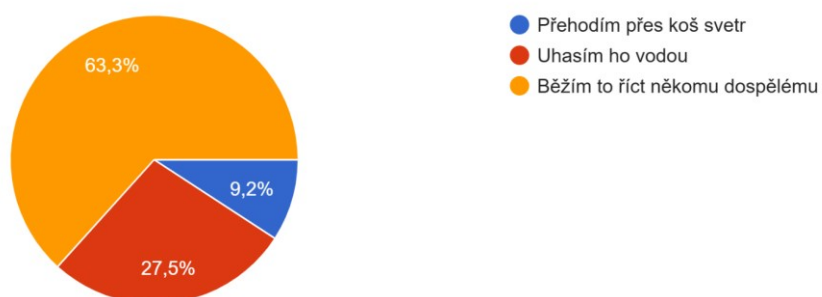

Obrázek 19 - koláčový graf, otázka č. 8

(Zdroj: Google forms)

9. Co uděláš, když hoří odpadkový koš ve škole?

109 odpovědí

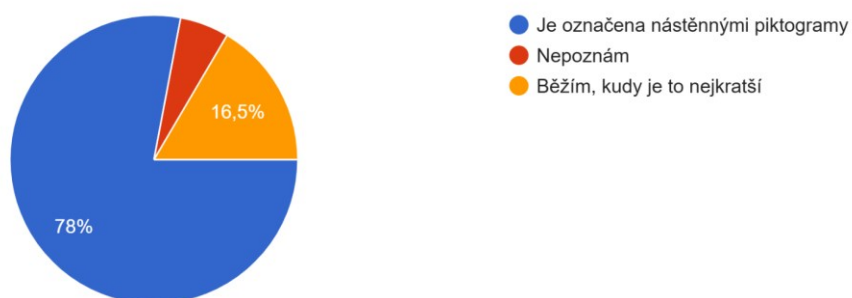

Obrázek 20 - koláčový graf, otázka č. 9

(Zdroj: Google forms)

10. Jak poznáš únikovou cestu?

109 odpovědí

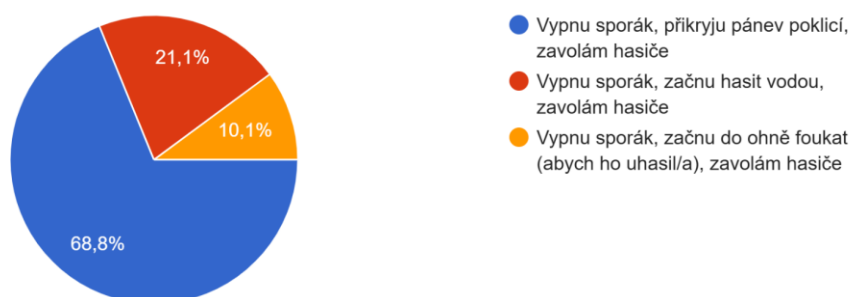

Obrázek 21 - koláčový graf, otázka č. 10

(Zdroj: Google forms)

11. Když přijdu do kuchyně a uvidím hořící olej v pánvi, tak

109 odpovědí

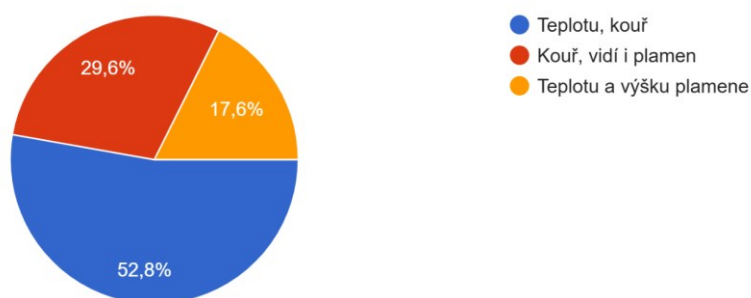

Obrázek 22 - koláčový graf, otázka č. 11

(Zdroj: Google forms)

12. Co snímá hlásič požáru

108 odpovědí

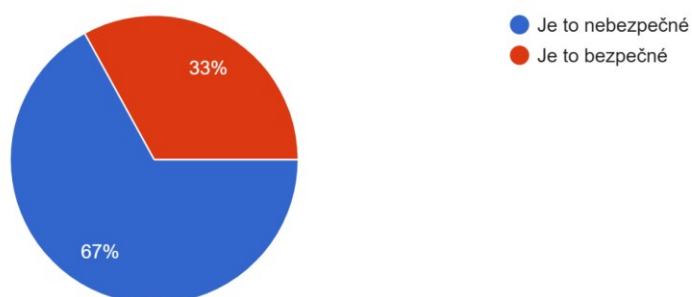

Obrázek 23 - koláčový graf, otázka č. 12

(Zdroj: Google forms)

13. Je bezpečné nabíjet mobilní telefon přes noc?

109 odpovědí

Obrázek 24 - koláčový graf, otázka č. 13

(Zdroj: Google forms)

14. Co je bezpečné dělat, když vidím, že ze zásuvky jde kouř?

109 odpovědí

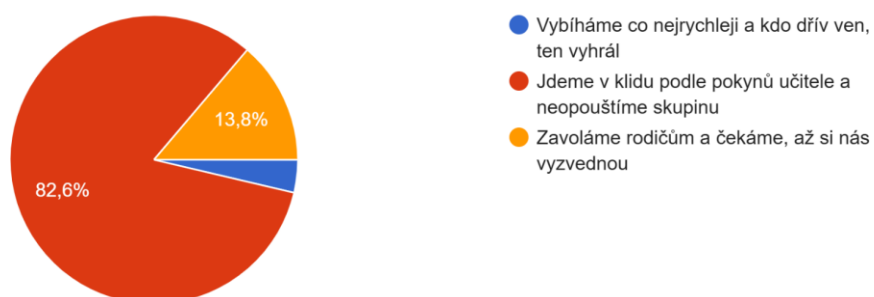

Obrázek 25 - koláčový graf, otázka č. 14

(Zdroj: Google forms)

15. Jak se chováme při požáru ve škole, když zazní evakuační signál?

109 odpovědí

Obrázek 26 - koláčový graf, otázka č. 15

(Zdroj: Google forms)